

NARODNI LIST

shaja vsak četrtek; ako je ta dan praznik, pa dan poprej. — Če pošiljate (dopisi, reklamacije, vprašanja itd.) je pošiljati na naslov: „Narodni List“ v Celju. — Reklamacije so plačane oprost. — Uredništvo: Schillerjeva cesta 3. et. 3.

„Narodni List“ stane za celo leto 4 K, za pol leta 2 K, za četrt leta 1 K. Za Ameriko in druge dežele na leto 5 K 60 vin. Naročnina se plačuje vnaprej. — Posebna številka stane 10 vin.

Oglaš se računajo po 12 vinarjev ena petič vrsta. — Pri večkratnih objavah snaten popust po dogovoru. Priložbine za oglašje se plačujejo po pošti na naslov: „Narodni List“ v Celju.

Ali ste že poravnali zaostalo naročnino?

Kakor smo že omenili, ustavili smo »Nar. List« vsem tistim naročnikom, kateri dolgujejo na naročnini za več let nazaj. — Današnji številki pa prilagamo vsem tistim naročnikom, kateri dolgujejo na naročnini za tekoče leto, poštne položnice in uljudno prosimo naj iste cenj. naročniki takoj porabijo v poravnanje zaostale naročnine. Obenem je napisano na ovojnicah — deloma danes deloma pa bode prihodnji teden — do kedaj ima kateri naročnik plačano naročnino in menimo, da nas razumejo, ali bodo razumeli vsi cenj. naročniki. — Obenem pa prosimo cenj. naročnike, da nam pridobijo novih naročnikov, novih prijateljev!

Upravišтво „Narodnega Lista“.

Slovenskim fantom pri odhodu k vojakom.

Le še nekaj dni Vas loči, dragi slovenski fantje, in treba se bo posloviti od rojstne hiše, od ljubljenskih starišev, bratov, sester, prijateljev, tovarišev in tovarišic, ter iti cesarja služiti, plačevati krvni davek za dobo dveh, treh let. Ni lahka stvar krvni davek, toda to Vas, vrli slovenski fantje, naj ne moti, saj boste imeli v tem stanu baš priliko, si pridobiti znanja in izobrazbe, po kateri slovenska mladina že od nekdaj vedno hrepeni. Marsikaterega bode usoda vojaškega stanu zanesla k polku daleč v tujini in mu morebiti ne bo sreča mila, pred končano vojaško službo priti pogledat svojo ožjo ljubljeno domovino.

Veliko Vas vrlili fantov tovarišev bomo pogrešali kot vrle delavce pri ZSNM, pri raznih drugih narodnih organizacijah in društvih in sploh kot delavce na narodnem polju. Kakor je nam težko po Vas, tako boste tudi Vi težko zapustili ljubo Vam narodno delo, kjer ste imeli priliko marsikaj koristnega storiti za narod in ste si tudi poglabili svoje napredno mišljenje. Priliko, da to poglabitev svojega mišljenja še bolj izpopolnite, Vam nudi vojaški stan. Po skrbnem učenju prvih, takozvanih rekrutnih vaj, in natančnem spolnjevanju vojaških dolžnosti, naj Vaše bistro oko skrbno opazuje razmere pri vojaki, ter ob prostem času tudi razmere in zanimivosti v Vaši bližnji in daljni okolici izven vojaškega stanu. Življenje v tujih mestih, šege in navade slovenskega ali slovanskih in tujih narodov v tujini, zanimive naprave itd., ostanejo vsakemu v tujini živečemu člove-

ku, posebno pa vojaku, dobro v spominu. V občevanju s priprostimi in izobraženimi ljudmi v tujih krajih si pridobiš izobrazbo, ki ti pozneje mnogokrat v življenju koristi — si izpopolniš obzorje. Razun zanimivega vojaškega življenja ima skrben, po izobrazbi hrepeneči slov. vojak večkrat priliko si ogledati razne zanimive koristne naprave, ki jih še med Slovenci pogrešamo.

Tudi med vojaki-tovariši samimi boste imeli priliko opazovati zanimivosti. K polku ali k vaši stotnji boste prišli od vseh strani skupaj, z različno izobrazbo in mišljenjem; žal da po veliki večini pride celo k slovenskim, 87. peš- in 26. domobranskemu polku nezavedna mladina, ki si da pri gnilim vojaškem življenju prehitro iztrgati s seboj prinešeni narodni čut. Da je pri drugih polkih, kjer je še več vojakov-tovarišev druge narodnosti, še slabše, je lahko umljivo.

Vi zavedni narodni fantje boste pri vojaki našli dovolj potrebnega in hvaležnega tihega in mirnega narodnega dela. Pokažite tovarišem dober vzgled in jih privajajte k prepričanju, da zato, če je armadni poveljni jezik nemški, še ni naš mili jezik manj vreden. Dokler se nam ne bo dala tudi tu pravica, rabimo vsaj v zasebnem pogovoru materni jezik v polni meri. Med slov. fanti je razširjena naveda, da mislijo, da pisma in druge pošiljate ne pridejo na zaželeno mesto, ako se naslov piše slovensko. Največkrat se pa zgodi, da je ravno nepravilno nemško pisanje naslova vzrok, da se pismo izgubi. Pri vsaki stotnji se Vas bo našlo par zavednih fantov, ki boste lahko fantom marsikaj razložili. Ker ne boste mogli drugo narodu v korist storiti, glejte vsaj, da se bo rabilo pri stotnji le mazilo in vžigalice Ciril-Metodove družbe. Zdelo bi se komu to premalenkostno, a kjer ni malega, ni velikega. Iz lastne skušnje vem, da nas je par fantov, ki smo se zavedali, pripravilo celo stotnijo v Pulju, da smo rabili le slov. šibice itd., dočim so poprej rabili skoraj vsi le italijanske ali pa nemške. Pri tej priliki bi omenil nekaj glede nemščine. Velikokrat sem slišal od raznih ljudi: zato je treba, da gre otrok v nemško šolo, da če pride k soldatom, mu gre boljše, in lahko hitro in gotovo postane »šarž«. Tudi Nemci in nemčurji s tem sredstvom slepijo naše slovenske ljudi. Da bi ravno znanje tiste nemške »šprae«, kar se je otrok naučil v raznih šulferajnskih šolah, napravilo velikega gospoda-soldata z zvezdami, ne bo držalo. — Ne ozirajo se pri vojaki toliko na znanje nemščine, kakor pa na poštenost vojakovo, prej v civilu in pozneje kot vojaka. Če je fant vojak še tako velik nemčur, pa če ni pošten in ni priden, ne bode nikoli kot vojak »gospoda špilal«. V šaržno šolo pride le, kdor je priden, pošten in strumen ter kaže veselje do vojaškega stanu. Tiste nemščine, ki jo potrebuje, se

brihtni slovenski fant sproti pri vojaki nauči. To sem omenil, da slovenski stariši zdaj, ko je začetek šolskega leta, ne bodo izročili nepremišljeno svojih otrok sovražnim nemčurjem v roke. Ako bi le nemščina pomagala fantu-vojaku do zvezd, potem bi vendar morali biti pri nemških regimentih vsi vojaki sami šarži.

Posebno pa se je treba vojaku varovati pijančevanja. Alkohol je največkrat vzrok raznim kaznim, nezadovoljnosti in nevarnim boleznim. Varujte se sami in odvrčajte tovariše od popivanja in pohanjanja v razne slabe družbe in nepoštenne beznice, kjer se vojaki ogulijo do zadnjega vinarja, nastopijo pretepi in druge slabe posledice, da se človek lahko telesno in duševno pohabi.

Da se obvaruje vojak vsega tega zla, naj v prostem času zahaja v poštene slovenske družbe, slovenske ali slovanske gostilne in čitalnice, ktere se že nahajajo skoraj po vseh bližnjih in daljnih mestih. Imejte pa tudi sami naročene časopise, katere ob prostem času čitate, in jih še drugim tovarišem posodite. Iz časopisov boste zvedeli novice v domovini, in se obenem tudi naprej izobražujete ter se varujete slabega. Ako bi se Vam ne dovolilo imeti naročen slovenski časopis (Jaz sem imel ves čas svoje vojaške službe naročen »Narodni List«, pa mi ni nihče prepovedal), se pa zbere par fantov ter si v bližnjo slovensko gostilno naročite par naprednih slov. časopisov. Polzvedite, kje se v tistem Vašem službenem kraju nahaja kakšna slovenska ali slovanska čitalnica ali knjižnica, v katero lahko greste čitat, k podučnim predavanjem, veselicam, iz katerih si pa tudi lahko izposodite knjige, da jih čitate v prostih urah.

Po vojašnicah se tudi veliko prepeva, kar dela veselje fantom samim in tudi predpostavljenim. Žal, da se prevelikokrat slišijo le ničvredne, spakedrane, neslane pesmi. Preskrbite si že zdaj raznih slovenskih narodnih pesmi in pesmaric, n. pr. od Žirovnika, Bajuka itd. Pri mojem službovanju smo si pod vodstvom službujočega slovenskega pevovodja tudi ustvarili pevski zbor, kateri je pozneje nastopal pri raznih častniških in podčastniških veselicah.

Še na nekaj bi vas, dragi slovenski fantje, opozoril. Držite se natančno službenih predpisov ter bodite vestni in natančni ter korajžni, da boste v veselje sebi, predpostavljenim in slovenskemu narodu. Bodite pa tudi natančni napram sebi. Denar igra pri vojaki veliko ulogo, ker ga je malo. Zapisujte si vse dohodke in izdatke. To je velike važnosti. Človek se navadi reda in velikokrat pozneje spozna, koliko se po nepotrebnem izda in se drugokrat nepotrebnih lahkomišelnih izdatkov varuje, izogne. V treh letih imate dosti priložnosti se na take in enake dobre lastnosti navaditi. So malenkosti, ktere so za vsa-

LISTEK.

0 železnicah.

Spisal železnični uradnik.

(Dalje.)

Seveda je s tako razsežnostjo delokroga tudi upravni posel železnice postajal čim dalje obširnejši. Sprva precej enak knjigovodstvu kake večje tovarne, je danes delo vrhovne uprave tako ogromno, da ga pri količkah pomenljivih železnicah komaj 600 do 1000 uradnikov obvlada. Saj tudi ni težko uvideti. Toliko osebja, strojev, voz, poslopij, zemljišč in vsak dan na tisoče in tisoče gotovega denarja, to vse je potrebno zabeleževati natančno, da se vsak čas lahko zre in spozna uspeh podjetja. Ko so začele razne železnične uprave med seboj pogodbe sklepati glede prehajanja voz, osebnih in tovarnih tarifov, bila je njih uprava že v bistvu taka, kakor dandanes. Predno se natančneje z upravo seznanimo, bodi povedano, da se razlike raznih železnic v tem oziru nanašajo zgolj na imena; v bistvu je uprava povsod jednaka, kajti namen, ki ga hoče doseči, je povsod isti.

Za državne železnice najvišja oblast je železniško ministerstvo. Ono združuje v sebi vodstvo glede uprave ali administracije, glede prometa, glede obrtnih sredstev, strojev in voz in železnice vzdrževalno oblast. Ministerstvu podrejena so državno-železniška ravnateljstva, katerih delokrog je za odmer-

jene jim proge precej samostojen ter združuje v sebi isto tako vodstvo imenovanih panog seveda samo v določenem jim okolišu. Imenujejo se po krajih, kjer je njih sedež, n. pr. državno železniško ravnateljstvo Trst, s čimer je označeno, da so vse proge državne eželeznice v tržaškem okolišu podrejene temu ravnateljstvu. Sporna vprašanja med strankami in železnicami tega okoliša se rešujejo na tem mestu. Pri zasebnih železnicah najdemo v vrhovni upravi vedno dva činitelja. Prvi činitelj je upravni svet. Kakor v občini izvolijo občinski svet občani, tako izvolijo vsi, ki so gmotno železnici prispevali, iz svoje srede upravni svet, z vsemi pravicami dostikrat zelo številne družbe, ki je pravzaprav lastnica železnice. Kar torej upravni svet ukrepe, ukrene kot pooblaščenec cele družbe. Lahko se pa v posebno važnih vprašanjih snidejo vsi udje h glavni skupščini, katere udeležiti bi se smel in moral vsaki, ki se smatra solastnikom železnice. Drugi činitelj je direkcija, generalna direkcija, kateri izvede sklepe upravnega sveta ali glavne skupščine. Ona vodi obrat, sklepa pogodbe za zboljšanje prometnih zvez, nadzoruje dohodke, namešča uradnike in uslužbence, ter je v vsakem pogledu za svoja dejanja odgovorna upravni svet. Zavoljo preglednosti in ložjega zmaganja ogromnega dela, razcepi se generalna direkcija kot glavno vodstvo na več oddelkov, ki imajo vsaki zase strokovni značaj ter vsled tega vsak svoj točno določeni delokrog. — V nastopnem se bomo z nekaterimi oddelki bavili natančneje. Če pričnemo pri najvažnejšem, moramo začeti pri železniško-stavbnem oddelku. Temu je skrbeti za vse, kar je potrebno, da se vrši premikanje voz in strojev po postajah kakor na progi brez ovir, to je varno v tehničnem oziru. Železna cesta z zanesljivimi relsi in podlagami, mosti, s stranskimi in podpornimi zidovi, prehodi s prečnicami, spada v to področje. Eden pododdelek se peča s stavbami. Saj železnice ne potrebujejo samo postajna poslopja, marveč tudi kurilnice, kjer se shranjujejo stroji, stanovanja za uslužbence, skladišča, manjša in večja za sprejemanje in shranjevanje prtljage, brzovoznega in tovarnega blaga, vodovode in nebroj drugega. V načelnstvu tega oddelka so seveda sami inženirji, ki so usposobljeni prav za to stroko. Vrh tega je cela proga železnice razdeljena v sekcije, kojim so zopet predstojniki inženirji. Tem v pomoč so železniški mojstri, ki morajo v njim odmerjenem delu proge slaba relsa nadomestiti z novimi, skrbeti za ograjo, za varnost pri prehodih in povodnjih, zametih, napraviti tir prost, sploh vse oskrbeti, da se lahko promet vrši čim najbolj nemoteno. V to si morajo železniški mojstri oskrbeti zadostno število delavnih rok, da so jim vsak čas na razpolago. Železniški mojstri tudi nadzorujejo čuvaje ob progi. Čuvajem je naloga vsaj štirikrat na dan odkazani jim del proge prehoditi, jo kolikor toliko snaziti, paziti na pravo medsebojno razdaljo in sposobnost rels, ob rušenju kamenja ali plazov na progo vlake ustaviti ter zahtevati primerno pomoč. Ozkotirne železnice nimajo čuvajev.

(Dalje sledi.)

kega, posebno pa za vojaka neobhodno potrebne ali pa vsaj koristne in katerih se kmalo privadi. Vsak naj ima mali žepni zapisnik, v katerega si vsak dan zapiše tudi razne dogodiljaje. — **Ako bi se vam delala krivica, za katero ne smete dobiti tam zadoščenja, obrnite se na slovenske časopise.** Napredna časopisa »Narodni List« in »Narodni Dnevnik« sta zadnji čas že večkrat javno ožigosala krivične razmere napram slovenskim fantom. Pišite uredniku, kateri vam bo gotovo ustregel; kaj ne, g. urednik? (Seveda.) Ako pa se sami ne upate pisati, če mislite, da bi vas zasledili in zaradi tega po strani gledali ali celo kaznovali, pa se **obrnite do prijatelja**, ki vam bode gotovo šel na roko. Imate v domovini razna društva, »Zvezo slovenske napredne mladine« in njene pododbore, h katerim se lahko mirnim srcem zatečete; šlo se vam bo vselej na roko. Skrbeli bomo, da pridejo krivične razmere v javnost in merodajnim ušesom na posluh, ne da bi vi za to kaj trpeli. **Ostanite zvesti svojemu narodu in svojim načelom**; ni pa treba biti fanatičen, ker bi to itak nič ne pomagalo. Dobro bi bilo, da vsak stoji v pisмени zvezi s svojci in če mogoče tudi s kakim razumnikom v domovini, ker se tako zbudi marsikatera nova misel, saj časa ima vojak dovolj, kterege pa mora za svojo izobrazbo tudi dobro izrabiti.

Ako boste videli, da se zapostavlja vaš mili jezik in narodnost ter da se postopa krivično s Slovenci, naj vam bode pred očmi, da se ima »pravična« Avstrija ravno Slovincem zahvaliti, da danes sploh obstoji in da je tako mogočna veselila. Naši pradedje so se morali z vso močjo boriti proti napadalcem Avstrije, krvoločnim Turkom na jugu, med tem ko so se Nemci brez skrbi izobraževali na severu in snovali državice, ker so vedeli, da bodo hrabri Slovenci in Jugoslovani odbili sovražnika, predno je prišel do njih. Vedite in povejte svojim tovarišem, da je leta 1848. naš cesar, ko je prevzel vladu, prvega podal roko in se zahvalil hrvatskemu banu Jelčiću, ki je s Hrvati, Srbi in Slovenci ukrotil in premagal Avstriji nevarne upornike. Dragi slovenski fantje! Kakor ste bili vrlji, zavedni in ukaželjni v domovini, taki ostanite kot vojaki v bližini in tujini, skrbno pazite na vsako slovensko vojaško dušo ter jo ohranite ljubemu narodu. Tako vam bo vojaški stan minil v vaše zadovoljstvo in vašo korist.

V kasarno sem prišel korajžen, vesel, sem puško zagledal, sem — vriskat začel ...

Kajti korajža je pol življenja.

Da bi vam, predragi fantje, vojaška leta ne bila pretežka in da bi se čez leta vrnili čili in krepki, da bi potem kot zreli možje tem bolj delovali za napredek svojega naroda, to želi vaš **Andrej Oset**.

C. kr. ravnateljstvo državnih železnic v Beljaku in slovenski jezik.

Da širijo skoro vsi ckr. državni uradi med Slovence nemški jezik, je bridka resnica, toda posiliti nas ne morejo, če mi tega ne dovolimo. Oni se pa vsejedno kažejo pravične tam, kjer mi to odločno zahtevamo.

Več občin v Savinski dolini je letošnje spomladi zaprosilo pri imenovanem ravnateljstvu slovenskih splavarskih izkaznic. Ker jih ni bilo v zalogi, jih je dalo ravnateljstvo takoj tiskati, ter je ustreglo vsem občinam tekom 3 tednov. Zadevo so sicer zaradi tiska za par tednov zavlekli, a ustregli so vendar. Morda so se vdali odločnosti občine Kokarje, ki je v svoji prošnji napovedala, da bode vložila pritožbo na železniško ministerstvo oziroma na državni zbor, če bi se ravnateljstvo ne ravnalo po ravnopravnosti slovenskega jezika.

V slovenskem jeziku vložene prošnje so rešili v pravilni slovenščini. Seveda, kdor jim v svoji nezavednosti piše nemško, mu vendar ne bodo odgovarjali v slovenščini!

Pravice slovenskega jezika so jedino v naših rokah, ne pa v rokah državnih uradov. Ti sploh nimajo nasproti nam nobenih jezikovnih pravic, temveč samo jezikove dolžnosti. Če jih na njihove zakonite dolžnosti opominjamo, jih tudi izvršujejo. Naša narodna dolžnost je pridobivati svojemu jeziku zakonito veljavo. Zlasti naj bodo občine neprepričljivi pijonirji pravic našega jezika.

I. podučno leto deželne kmetijske šole v Št. Jurju ob juž. zel.

V čast kmetovalcem Spodnje Štajerske bodi omenjeno, da so baš oni vedno posebno uživali kmetijski strokovni poduk. To dokazujejo razni zavodi v deželi in zunaj nje, ki so bili navadno v pretežni večini obiskani od spodnještajerskih mladeničev. Naravno toraj, da se je pojavila želja po domačem zavodu s poukom v materinščini. Tej želji je deželni zbor in odbor vstregel ter ustanovil kmetijsko šolo v Št. Jurju. Potreba tega zavoda sledi iz navedenih dejstev, njega korist za svoj delokrog se bode pokazala v teku let. To je stvar prihodnosti. Za sedaj navedemo samo suha dejstva na podlagi preteklih pojavov.

Nova kmetijska šola bi se naj bila otvorila že novembra minulega leta. S 1. oktobrom je bil pa še

le imenovan ravnatelj in strokovni učitelj. Vsa poslopja so bila še le v pol gotovem stanju. Tej napravi trebalo je tudi še vdihniti takorekoč dušo. Pri taci razmerah bi niti čarodej ne mogel pravočasno začeti z rednim poukom. Do Novega leta so bila vendar poslopja za silo toliko dodelana, da se je smatralo za mogoče, spraviti učence pod streho. O kaki dovršenosti pa tudi tedaj še ni bilo govoriti; še niti dandanes ne. Globoki prekopi okoli hiše, povsod rokodelci in drugi stavbinski delavci, počasno dospavanje pohištva itd. so bili otvoritvi in poduku nasprotujoče ovire že več mesecev.

Zanimanje za šolo je bilo precejšnje. Prošenj za sprejem v šolo se je v jeseni lanskega leta vkljub veliki negotovosti vložilo 42. Od teh prosilcev se jih je sprejelo 26, izključno kmečkih sinov. Po starosti so šteli od 17 do 26 let. Svojo predizobrazbo so si pridobili večinoma le v 2 ali večrazrednih ljudskih šolah. Le eden je dovršil meščansko šolo, drugi pa spodnjo realko. Vsi so bili Štajerci iz okrajev Celje, Šmarje, Sevnica, Brežice, Šoštanj, Slov. Bistrica, Marenberg, Ptuj, Ormož in Ljutomer. Prvi tečaj je začel potem, ko je bila nova šola dne 4. januarja t. l. blagoslovljena. Poučevalo se je teoretično v zimskem tečaju po 27, v poletnem pa 24 ur na teden.

Poučevalo je v sledečih predmetih: 1. nadaljevalni: slovenski jezikovni poduk z ozirom na domačo zgodovino, zemljepis in poslovno spise, računstvo, geometrija in risanje. 2. osnovnih: fizika, kemija, kmet. rastlinstvo, kmet. živalstvo. 3. strokovnih: poljedelstvo splošno in posebno, travništvo, gozdarstvo, sadjarstvo, vrtnarstvo, živinoreja, mlekarstvo, živinozdravništvo, kmet. gospodarstvo in knjigovodstvo, zemljemerstvo in niveliranje. 4. postranskih: nemščina, petje. Teoretičen poduk se je nadaljeval in izpopolnjeval s praktičnim in sicer z delom, ki se je upoštevalo kot za kmetovalca zelo važno učno sredstvo z raznimi postranskimi za učenca važnimi koristmi.

Teoretično so poučevali poleg ravnatelja in strokovnega učitelja še 4 pomožni učitelji. Delo sta vodila pod ravnateljevim navodilom in nadzorstvom opravniki in vrtnar. Poduk v šoli in delo je trajalo od 6. oz. pol 6. zjutraj in do 7. zvečer s primernimi odmori za okrepčanje. Smoter poduka je bil, v kar mogoče kratkem času izvežbati mladeniče za njih poklic, jih odgojiti za dobre razsodne prihodnje gospodarje. Geslo je bilo, raje manj, pa temeljito! Zlasti stvarno na prakso naslonjen naravoslovni poduk je imel namen spraviti učence do možnosti premišljevanja in razsodnosti. Ena pametna misel gospodarja več koristi nego 100 neumnih receptov, kakršni se ljudem preobiklokrat vsiljujejo. Učenci, ki so prišli v zavod z resno voljo se kaj priučiti, so imeli priliko za to. Površneži, duševni in telesni lenuhi pa itak ne slišijo v zavod s tako kratkodobnim poukom. Oni naj raje ne silijo v njega. Od dobrega semena dobro žetev, plevel pa le omejuje drugim prostor in razvoj.

Za jako važno se je smatralo, da se širi učenec obzorje z izleti, da se poduk še nazorneje vstvari, kakor je to mogoče v zavodu samem. Dasiravno ni bilo v tem letu še sredstev, kakor je to mogoče v zavodu samem. Dasiravno ni bilo v tem letu še sredstev za take izlete, vendar se jih je nekaj napravilo in sicer:

1. V Celje, kjer so spoznavali učenci vsled prijaznega dovoljenja c. kr. okrožnega sodišča in prijaznih pojasnil dotičnih gg. uradnikov zemljiško knjigo, državno gozdarsko drevnino, deželno sadno drevnino itd. 2. Peš čez Svetino v Laški trg. Mej potom so se jim pojasnjevali naravni in gospodarski pojavi; V Laškem trgu so pa imeli priliko natančneje spoznati podjetje, ki je s kmetijstvom v raznem oziru v tesni zvezi: pivovarno. Saj se tam pojavi, ki se v delokrogu kmetovalca vedno vršijo in so za njega zelo važni, katerih se pa navadno prav ne zaveda, tehnično izkoriščajo. 3. V Celje k premiranju bikov. Ob tej priliki so si ogledali tudi mestno klavnico, nje hladilne naprave itd. 4. Na Planino na sejmi. Sejmi na Planini se štejejo med najimenoitnejše daleč na okoli in na takem sejmu najde prihodnji živinorejec mnogo več zanimivega kakor bi našel samo v šoli. Pa tudi gozdi in zlasti novi nasadi tamošnje graščine nudijo marsikaj zanimivega. 5. V Ptuj, od tam na pristavo grofa Herbersteina in posestvo štajerske hranilnice v Podlehniku. Na eni strani pridelovanje žita v velikem obsegu in tudi živinoreja, na drugi strani zlasti specijelno živinoreja in vzorno sadjarstvo ter kletarstvo. Povsod obilo zanimivega. Vsem prijateljem šole, ki so blagovolili pospeševati učinek teh izletov, bodi izražena najiskrenejša hvala.

V teku leta je bilo tudi več obiskov. Mej temi jih je bilo nekaj namenjenih nadzorovanju šole tako od deželne odbora in c. kr. poljedelskega ministerstva, nekaj proučevanju razmer in sestroju šole, tako od deželne odbora Moravske, največ pa zanimanju za kmetijstvo in šolo, tako od nekaterih nadaljevalnih šol (Sevnica in Slivnica), od kmetijske podružnice Št. Jur. gospodinske šole Teharje, učiteljskihnikov iz Maribora, učiteljev ob priliki 40 letnice ter mnogo posameznih kmetovalcev. Ti obiski so dokazali živo zanimanje za zavod.

27. avgusta se je zaključil z javno skušnjo prvi tečaj. Od prvotno sprejetih 26 učencev se jih je vdeležilo tega izpita 24. Dva sta bila v teku leta izključena. Govorice o ničvrednosti šole, o nameravanem izstopu večine učencev takoj v početku radi nje nepopolnosti itd. so s tem ovržene. Nasprotno so pokazale skušnje, da so učenci v tako kratki dobi vkljub mnogim začetnim težavam mnogo pridobili,

da so svoj čas na zavodu zelo plodonosno porabili, da so si pridobili zmožnosti, ki bodo napredek našega kmetijstva zelo pospeševale.

Za prihodnje leto je pot že vglajena, šlo bode že lažje. Spopolnjevanje bode naglo sledilo prvemu vstroju. Prijatelji šole in sploh tisti, ki pošiljajo učence, so pa naprošeni, da posebno vpoštevajo sledeče: pri kratkodobnosti učnega tečaja (10 mesecev) se zamore učenc dovolj za svoj stan priučiti, če je marljiv in razumen, če se res za stvar zanima. Toraj le marljive, razumne in resne učence! Radi boljšega izbiranja je najboljše, da se oglasijo prosilci osebno pri ravnateljstvu. Elementi, ki znabiti mislijo, le eno dobo na javne stroške preživeti, ali si s temi nauki drugo pot ugledati, ali ki mrzijo delo in pričakujejo tu le udobno življenje, nikar v ta zavod. Za težaven, trudapolen stan se treba s trudom pod strogim navodilom pripravljati, toliko lažje bode šlo pozneje, toliko večje in izurnejše moči se bodo lotile dela, igraje se s težavami.

Ravnateljstvo štaj. dež. kmet šole v Št. Jurju ob J. ž. 16. septembra 1910.

I. Belle m. p.

Velika železniška nesreča v Črncu (Rottenmann) na Zg. Štajerskem.

Podrobnosti o nesreči, ki se je 20. t. m. zgodila v Črncu, so naravnost strašne. Službo je imel na postajališču Črnc-mesto, ki služi le lokalnemu prometu, čuvaj. Ta pravi, da je začel takoj dajati z rdečo svetilko signale, ko je videl prihajati tržaški brzovlak št. 102, med tem ko je bil istočasno signaliziran dunajski brzovlak št. 101. Te signale je tudi opazil strojevodja na tržaškem brzovlaku Makotter in je začel zavirati in počasi voziti; dunajski brzovlak je pa privozil okoli ovinka in strojevodja je videl šele v zadnjem hipu celo nesrečo. Vendar pa je še v zadnjem hipu zaviral in tako vsaj dosegel, da se je po nesreči vsaj vlak ustavil. Proga leži tam precej visoko in če bi se vlak zvrnil v globočino, bi bila nesreča še mnogo večja. Tako se je zgodilo, da je doletela dunajski brzovlak dosti večja nesreča kot tržaškega.

Oba stroja sta se s strašnim pokom kar zarila drug v drugega. Bilo je ob 2. po noči in popolnoma temno. Prebivalci v bližnjem mestu so mislili, da se je v kaki tovarni razpočil kotel. Poštnoambulančni vozovi so bili takoj razbiti na obeh straneh, več osebnih voz pa težko poškodovanih. Nekaj sekund je vladala strašna tišina, potem pa se je začel povsod krik in stokanje. Sedem oseb je bilo na mestu mrtvih, 11 težko in 19 lahko ranjenih. Med mrtvimi je strojevodja tržaškega brzovlaka Makotter; njegov kurjač Edelböck je zblaznel in strašno kričal. S težavo so ga spravili z lokomotive; hotel je vedno naprej kuriti. Najhujše je seveda trpelo poštno osobje; od tega ste dve osebi mrtvi, poštni asistent Günther in oficijant Münichsdorfer, poduradnika Jahn in Peter sta težko ranjena, istotako poštni pristav Fr. Tausch. — Ubiti so še gostilničar Schachinger iz Obernberga na Inni, višji sprevodnik Nuser iz Amstettna in sodnik Bogdanovič iz Rusije. Münichsdorfer je strašno kričal; bil je poleg svojih težkih ran pri polni zavesti, ali bil je tako zelo uklenjen med podrtijami vozov, da so ga potegnili ven še le 21. t. m. ob 9. dop., ko je bil že mrtev. Sodnik Bogdanovič je mirno sedel v svojem oddelku; dobil je težke notranje poškodbe in je na mestu umrl. Med težko ranjenimi so 3 ženske, železničarke, jeden potnik in neki tovarniški uslužbenec.

V poštinih vozovih je bilo v tržaškem brzovlaku denarja za 400 tisoč, v dunajskem za 72 tisoč kron; zgubilo se ni nič. Došli so drugi uradniki, da so spravili pošto in okrvavljena pisma ter pošiljatelj v red. Trajalo je cele tri četrt ure, predno je došla iz Črnca požarna bramba in zdravniška pomoč. Pomožni vlaki so došli dosti kasneje, nekateri še le proti jutru. Strojvodja brzovlaka št. 101. se je rešil s tem, da je skočil s stroja; kurjač si je pri tem strl nogo. Višji sprevodnik na vlaku št. 101. je tudi zblaznel. Včeraj so došli na lice mesta železniški, poštni in sodni funkcionarji, da pregledajo in ocenijo nesrečo.

Glede vzroka še sodba ni edina; nekateri pravijo, da je kriv mrtvi sprevodnik brzovlaka št. 102, ki je pozabil, da bi moral čakati na glavni postaji v Črncu na brzovlak št. 101; drugi zopet trde, da je službujoči uradnik v Selzthalu dunajski brzovlak prehitro spustil. To se bode v kratkem dognalo.

Iz političnega sveta.

Štajerski deželni zbor. V torek so se sešli zopet v Gradcu naši deželni poslanci. Na dnevnem redu so bile same brezpomembne zadeve. — Klerikalni »Slovenski klub« je sklenil nadaljevati svojo meseca februarja pričeto obstrukcijo, dokler se ne spremene razmere v deželi. Kaj klerikalci mislijo pod to spremembo, je povedal dr. Korošec v dunajskem listu »Vaterland«, kjer ne zahteva nič drugo nego, da Nemci v deželnem zboru umaknejo svoje predloge zaradi deželne šolskega sveta in za spremembo poslovnika, po kateri bi bil slovenski jezik v dež. zboru izključen. To je vse. Nič o samoupravi, nič več o geslu »proč od Gradca«, s katerim so februarja klerikalci krošnjariji po deželi, nič o spremembi krivičnega nam sistema. Vedeli in povedali smo naprej, da se bodo klerikalci pobotali za svoje koristi — in ne za koristi naroda. Izročili nas bodo stari krivičnosti, prejšnji nemški strahovladi. Naša stran-

ka se bode o tej zadevi izrazila na nedeljskih shodih, katere naznanjamo na drugem mestu. — Danes ima deželni zbor zopet sejo.

Med dopisi je računski sklep za l. 1909., proračun za l. 1911., predloga dež. odbora za začasno nadaljno pobiranje deželnih doklad v dozrajni izmeri do konca leta in pobiranje deželne doklade na pivo (2 kroni na hl) do konca leta. — Nadalje poročili dež. odbora, da se dovoli občini Sv. Štefan pri Šmarju pobirati 160% in občini Stoprce 180% občinske doklade. — Proračun za leto 1911 izkazuje 34,936.281 K potrebščin nasproti 33,884.416 K v letu 1910.

Pogajanja med Čehi in Nemci na Češkem so vedla do sporazumjenja. Posledica tega bo, da bo češki deželni zbor v kratkem sklican k rednemu zasедanju. V češkem in nemškem taboru se je vočigled gospodarski mizeriji dežele sporazumjenje pozdravilo z odkritim veseljem.

Volitve v bosanski deželni zbor. Pri naknadnih volitvah za 4 hrvaške mandate je klerikalna stranka nadškofa Stadlerja zopet strašno pogorela. Izvoljen ni bil niti eden njen kandidat.

Beleške.

Kolera še vedno razsaja po Ruskem in Italiji. Tudi v Nemčiji in na Ogorskem se je razkrilo več novih slučajev. Na Dunaju zadnji čas ni bilo opaziti širjenja kolere. Pač pa se je o enem slučaju poročalo tudi iz Hrvatske. Opozarjamo prebivalstvo, da danes pri nas še ni nobene nevarnosti. A ravnanje se je strogo po navodilih snažnosti in čistosti!

Pasivni odpor na južni železnici. Uradništvo južne železnice je zahtevalo od ravnateljstva, naj izpolni obljube, ki jih je dalo že l. 1907. za izboljšanje položaja uradništva in uslužbenecv. Ker ravnateljstvo ni privolilo, so začeli uradniki s pasivnim odporom, t. j. delajo popolnoma po predpisih, kar povzroča, da imajo vlaki po cele dneve zamude. Delajo pa to ne pri osebnih, ampak pri tovornih vlakih. Da ima s tem uprava južne železnice veliko škodo, je umevno, zato bo končno prisiljena, izpolniti svoje obljube. Grdo ulogo igrajo pri tem vodje socijalnih demokratov, ki so se dali podkupiti in so prepovedali članom svojih organizacij, se pridružiti pasivni rezistenci. Socijalnodemokratsko delavstvo je na svoje podkupljive voditelje silno ogorčeno.

Zamenjanje službenih mest se je dovolilo poštaricama drugega razreda Rozi Sternberg v Gratkornu in Rozi Černovšek v Braslovčah.

Iz Št. Jurja ob Juž. žel. K razglasu za 10. mesečni tečaj na deželni kmetijski šoli v Št. Jurju ob Juž. žel. je pripomniti, da so za istega sledeči okrajni zastopi ustanovili štipendije; šmarski, celjski, laški, gornjegrajski in šoštanjski. Mladenci iz teh okrajev si toraj lahko zasigurajo štipendije.

v Cesar Franc Jožef pojde bojda 24. t. m. v Marijino Celje, da si ogleda železnico Sv. Hipolit-Marijino Celje. Cesar bode takrat prvič obiskal znani romarski kraj.

Popust na zemljiškem in hišnem davku, znižanje pridobninske glavne vsote in določitev pridobninskega davka od javnemu dajanju računov zavezanih podjetij za leto 1910. Vsled ukaza c. kr. finančnega ministerstva z dne 3. avgusta 1910. št. 55.858, se je v smislu članov IV. do XI. zakona z dne 25. oktobra 1896. drž. zak. št. 220 za leto 1910: 1. Določil popust na zemljiškem davku na 15 odsotkov in na hišnorazrednem in hišnonajemninskem davku na 12 in pol odstotka; 2. je ostalo znižanje pridobninske glavne vsote kakor prejšnja leta ter se je 3. določilo davčno merilo za v § 100, odstavek 1 in 5 omenjenega zakona navedena javnemu dajanju računov zavezana podjetja na 10 odsotkov.

v Iz sodne službe. Prestavljen je sodnik dr. Arnold Mally iz Slov. Bistrice v Ptuj. Mesto sodnika v Slov. Bistrici je dobil g. dr. Feliks Rakovec.

v Poročil se je 15. tm. g. Ivan Zorenč, trgovec iz Desiniča, z gđc. Ljudmilo Tombah iz Št. Jurja ob j. žel.

Poročil se je g. Matej Seršen, tovarniški vodja na Uncu z gospodc. Mimi Lipovčev. Naše iskrene častitke!

Štajerska napredna slov. akad. ferijalna društva („Bodočnost“, celjska podružnica „Prosvete“, Klub napr. slov. akademikov, podravska podružnica in slovenjebistriško-konjiški odsek „Prosvete“) priredi v soboto, dne 24. t. m. v Mariboru, v majhni dvorani „Narodnega doma“ I. skupno zaupno anketo o potrebah in ciljih narodno-prosvetnega delovanja na Štajerskem. Opozarjamo na ta sestanek — katerega naj smatra vsak napredni akademik za obvezen — posebno še učiteljstvo in inteligenca v spodnještajerskih mestih in trgih. Sestanek se vrši po § 2. in sicer se začne ob pol 10. uri dop. in se nadaljuje ob pol 3. uri pop. Vsa pojasnila in vabila, oziroma legitimacije daje podravska podružnica „Prosvete“ v Mariboru, „Narodni dom“.

Celjski okraj.

Javni ljudski shod se vrši v nedeljo 25. septembra 1910 ob 3. uri pop. pri Kukenbergu v Trbovljah. Dnevni red: Slovenci in štajerski deželni zbor. — Sornišljeniki, pridite, in delajte za udeležbo!

Iz Gaberja se nam piše: Iz vseh vinskih krajev se slišijo letošnje leto pritožbe o pčlem pridelku sladkega grozdja. No pa saj tudi ni čudo, pri tem zgodnjem mrazu in vednem dežju se dozdeva človeku, da ima sv. Martina že zdavnaj za petami. — Nekaj izvanrednega pri vsem tem je vendar to, da je sv. Urban vinogradu C. in M. podružnice za Gaberje in okolico popolnoma prizanesel z ujmani, in obeta biti grozdje letos zares sladko. Zategadelj je sklenil odbor podružnice, da napravi trgatve dne 2. vinotoka, ker je ravno nedelja in ima torej vsak prijatelj sladkih jagod dovolj časa, da se trgatve udeleži. Vinograd meji ravno na dvorano Sokolskega doma, zato je bode skrbel odbor podružnice, da se pri nabiranju grozdja vsak dobro zabava; naročil je godbo, pripravlja bogat srečolov, šaljivo pošto, petje in na vse zadnje še prešmentani ples. Na noge torej veseljaki iz mesta in okolice, pokažite, da znate ceniti delo naše gaberske podružnice in posetite nas v obilnem številu. 2. oktober naj bode za vsakogar rezerviran za vinsko trgatve Ciril in Metodove podružnice v Gaberju!

V Petrovčah se vršijo živinski in kramarski sejmi dne 17. prosinca, 4. sušca, 2. malega srpana in 14. kimovca vsakega leta. Ti sejmi so navadno dobro obiskani; prav dober živinski sejem pa je bil zadnji v tem letu t. j. dne 14. kimovca; kupcev za živino je došlo iz bližnjih in daljnih krajev toliko, da je bila prodana vsa prignana živina. Želeti bi bilo, da bi se živinorejci za sejme v Petrovčah še bolj zanimali in prignali prav veliko živine, kar bi živinski promet zelo pospeševalo.

Čebelarji, pozor! Osrednje čebelarjsko društvo za Spodnji Štajer se bode udeležilo letos čebelarске razstave v Gradcu s svojimi pridelki. Glasom sklepa odbora se je tega društva, sprejemal bode za razstavo namenjene pridelke spodaj podpisani, kateremu se naj isti pravočasno, koliko mogoče do 25. t. m. dološljejo. — Čebelarjska podružnica za Celje in okolico priredi v nedeljo 25. t. m. ob 3. uri pop. v gostilni g. Sameca na Ložnici pri Celju v svrhu posvetovanja čebelarjski sestanek, h kateremu se vsi čebelarji vljudno vabijo. Obenem se vrši odborova seja te podružnice. Na veselo svidenje kliče torej vsem prijateljem muh — Josip Kosi, c. kr. poštni oficijal v Celju.

Iz Št. Jurja ob Juž. žel. Vse napreduje pri nas, posebno pa naš zloglasni »Orel«. Mladenci se zbirajo v »Katoliškem domu«, kjer so napovedane vaje. Namesto da bi res vadili in krepili telo in jačili duh, pa pijančujejo cele noči. Seveda je s tem gostilničar Žličar zelo zadovoljen, in tudi župnik se zadovoljno smehlja, ker vidi, da gre v njegovi gostilni dobro »kšeft«. Namesto da bi se navajalo mladino k treznemu življenju, se jo pa naravnost zapeljuje. Ne vem sicer, če ima to »Orel« v svojem programu, dejstvo je pa, da ima to »Orel-Čuk« šentjurski. Telovadba ni za to, da imajo fantje lepšo priliko za ponočevanje. Kaj pomaga telovadcu telovadba, če se po telovadbi upijani in kali nočni mir, se od okna do okna plazi, in razne nepoštene in grde reči uganja, se tako nalezne raznih bolezni, po dnevi se pa skriva, ker je popolnoma nesposoben za vsako delo, podoben povsem vaši znani ptici »Čuk«. To je najgrši vaš madež in moralni meč Slovenstva. Župnik in njegov gostilničar seveda to z veseljem gledata. Ko gredo od vaje domov, pa pojejo ono čukovsko himno:

K posteljci grem žiher,
Na posteljco še pa ne smem,
Tud' na posteljco greš žiher,
Saj ti dovolim.

Na posteljco grem žiher,
Pod kolter še ne smem.
Tud' pod kolter greš žiher,
Saj ti dovolim.

In tako naprej do one višine, katero sploh nudi ta pesem v celem obsegu. ... Mogoče jih je oni »oberčuk« z dolgim nosom to naučil in njegova »Tagespošta«. Imate tako vzorne mladiče, da jih še celo ljudje vaše stranke imenujejo z onim lepim živalskim imenom sv. ... — To so vaši vzorni javni nastopi! Vrv že pletete, s katero vas bodo vaši lastni prištaši zadržnili, in od tega bogme niste več daleč. Drugič bodem poročal, kaki pridejo ti fantiči jutraj domov, kako jih stariši sprejemajo, kako jih morajo od oken in raz »gankov« odganjati, o tem, kako se je hotel en pijan čuk pod vlak vreči in mu je to komaj ubranil čuvaj M. ... itd. itd.

Res žalostne stvari, pa žalibog resnične, in na zelo strogi »krščansko-katoliški« podlagi. Ali o vsem tem ve častiti gospod brat »Oberčuk« ali ne, mi ni znano. Napadajo nas in naše prireditve, lažejo in obrekujejo nas, ker hvala Bogu nismo takšni kot oni — in tudi ne moremo nikdar biti; saj tudi nimamo takšnih društev, nimamo takšnih predsednikov-voditeljev, najmanj še pa takih članov. Sicer se še pa oglašim. — Tu sem vam položil ogledalo, da si bodete ogledali tudi v svojih očeh bruna, katera so velika; dokler pa teh ne odstranite, nas ne boste učili ničesar. — Prijatelj poštenja.

O hmeljskih židih v Savinski dolini že zopet čujemo pritožbe, kako pri nakupu hmelja obljublajo toliko in toliko, ko pa hmeljar hmelj pripelje, pa mu odtrgavajo kar po 20, celo 40 kron in več. Tako nam pripoveduje neki hmeljar iz Škofjevasi o nekem Katzu, ki ima baje skladišče pri Kunstu v Žalcu, da skuša vedno odtrgavati pri ceni. Zato mu v Škofji vasi nobeden pozneje ni hotel več hmelja prodati. Osobito se slepari hmeljarje pri prodaji na vzorce. Pred takimi prodajami hmeljarje svarimo!

Gornji grad. Pri jubilejni veselici C. M. podružnice v Mozirju so se udeležili javne telovadbe tudi gornjegrajski telovadci in so s svojimi vajami želi burno ploskanje in priznanje. S tem nastopom so pokazali, da so dani glavni pogoji za obstoj in uspešno delovanje sokolskega društva, ki se ima v kratkem ustanoviti v Gornjem gradu. Ni se treba bati, da bi jelo sčasoma pešati, hirati in bi slednjič zaspalo, ker dotični telovadci so prožeti s sokolskim duhom in se bodo vedno zavedali svoje dolžnosti. Telovadnica se namerava zgraditi že prihodnje leto, seveda ako bodo možje v Gornjem gradu in okolici, umevajoč pomen tega prekristnega društva, izdatno prispevali v ta namen.

Deželna meščanska šola v Celju. Radi velikega navala na to šolo smo se informirali o številu učencev. V I. razr. jih je 71 sprejetih, v II. r. 48., v III. r. 37. Veliko število 71 odločno zahteva, da se ustanovi paralelka k I. razredu. Pri teh 71 učencih je uspešno podučevanje in napredovanje le pri paralelkah mogoče. Zato odločno zahtevamo od deželnega odbora, da to paralelko ustanovi. Štajerski Slovenci smo navezani edinole na to meščansko šolo, zato zahtevamo, da se vsaj tu lahko naši otroci tako podučujejo, da je napredek mogoč.

Ponesrečil je v Zavodni pri Celju g. Ferd. Cerkovnik, uslužbenec pri tvrdki Roth. Padel je z drevesa in si zlomil roko. Leži v bolnišnici ter je upati, da v kratkem okreva.

Občinske volitve na Teharjih. Nemškutarji so zmagali tudi v II. razredu, ki je bil doslej slovenska posest, s 33 proti 22 glasom in v prvem z 9 proti 7 glasom. O poteku in izidu teh volitev je treba spregovoriti enkrat čisto odkrito besedo. Nemškutarska zmaga bo namreč umljiva, ako povemo, da ni bilo med domačimi razun par častnih izjem skoraj nobenega doslednega in uplivnega agitatorja za slovensko stvar, da so se napravile hude napake pri reklamacijah in da je domači župnik Čemažar dal Nemcem več kot dovolj povoda za vspešno agitacijo. Teharje so žalosten primer, kam zapelje klerikalno mogotstvo dobro slovensko občino. Lahko bi tudi povedali še marsikatero bridko o raznih tudi — Slovencih na Teharjih, ki so se volilnega boja naravnost izognili. Ker se je na nemškutarski strani delalo s tolikimi sredstvi in tako na široko razvito, vspešno agitacijo — potem se uspehu nemškutarjev ni niti čuditi. Na Teharju se bode moralo pričeti drugače delati! Ako se bodo samo stavile in popravljale cerkve in župnišča in nalagala s tem občanom ogromna plačila — potem bode treba še dolgo gledati črne, plemenite Teharje v nemškutarskih rokah! Konečno še moramo izreči Celjanom, g. dr. Hrašovcu, dr. Kukovcu, dr. Kodermanu, vrlim naprednim akademikom, gg. Stojanu, Šušteriču in drugim teharskim našim domačinom iskreno zahvalo za njihov trud v prid naši slovenski stvari.

Dijaški kuhinji v Celju so darovali od 23. aprila do 12. septembra sledeči dobrotniki: Celjska posojilnica 600 K; Savinjska posojilnica v Žalcu 25 K; hranilnica in posojilnica Šmarje 120 K; prof. dr. Dolar 1 K; prof. A. Jošt 2 K; posojilnica v Konjicah 50 K; Fr. Natek, poštni ofic. v Celju 2 K; dr. Juro Hrašovec 990 K; dr. Juro Hrašovec za poravnavo v kazenski zadevi 5 K; sodna poravnava dr. A. Lenart proti A. in A. Brežnik radi razžaljenja 10 K; Radovan Brenčič od abiturijentske slavnosti ostalih 2076 K; dr. Jos. Kolsek, odv. v Laškem, kot prispevek za dijaški izlet 20 K; P. Majdič, mesto venca umrlemu g. V. Južna v Sv. Jurju ob Taboru 15 K; Brezovnik, trg. v Vojniku, dve vreči krompirja, J. Krajnc, notar v Šmarji, mesto venca pok. g. Stupica v Šmarji 10 K; Juro Naglav, Trbovlje 5 K; Wutt, c. kr. davkar, nabral 5612 K; Ignacij Supan, uč. Brežice 10 K; Terezija Šentak, pos. Vransko, mesto venca pok. g. J. Žigan iz Žalca 6 K; prof. Suhač 10 K; dr. A. Brenčič iz sodne obravnave v VI. 441/10 10 K. Južnoštajerska hranilnica v

Celju 1000 K za leto 1910. Vsem darovateljem iskrena zahvala.

v Glede teharskih volitev, zaradi katerih napadajo klerikalni listi baš — celjske napredne in konzervativne Slovence, kateri so se največ trudili za shode in agitacijo, konstatiramo danes le še sledeče: Predvsem občina ni padla, ker se je nahajala že doslej v nemškutar-kih rokah; padel je le drugi razred navzlic vsemu prizadevanju in iz vzrokov, ki smo jih že navedli. Res je tudi, da je bil domači župnik Čemažar velika in največja ovira v volilnem boju, ker se je bal za svoj vpliv v občini in se je vedno širokoustil, da je „vse v redu“. Ostale vzroke, ki so tudi prav zelo z župnikom v zvezi, smo že navedli. Konstatiramo tudi, da dr. Benkoviča ni bilo na nobenem shodu in da se očitno sploh ni dosti brigal za te volitve. „Slov.“ in „Str.“ pisarji se naj poprej podučijo o razmerah, predno koga napadajo!

v Odlikovanje. 19. t. m. je v Celju dekoriral major Steiner podčastnika Jožefa Fona za 43 letno zvesto službovanje z zlatim zaslužnim križcem. Slavnosti so se udeležili vsi častniki in podčastniki tukajšnje posadke in pa celjski župan.

S flobert-pištolo sta se igrala minulo nedeljo 16 letni trgovski vajenec Rudolf Dornik in 14 letni trgovčev sin Viljem Putan v Celju. Dornik je tako neprevidno nategnil petelina nabite pištole, da se je ta sprožila in je šla kroglja Putanu pod rebri na levi strani v telo. Težko ranjenega dečka so spravili v celjsko bolnišnico.

v Tatvina. Prevžitar Simon Škorjanc iz Nezbiš se je v gostilni napil in na to obležal v nekem jarku pri Pristovi. Pri tem mu je nekdo ukradel iz žepa 120 kron.

v Iz Trbovelj nam poročajo, da je minulo nedeljo vrlo dobro uspela javna sokolska telovadba. Razun domačih sokolov so se udeležili tudi bratje iz Hrastnika, Litije, Zagorja in Žalca — vseh okoli 100. Udeležba domačega prebivalstva je bila ogromna. Gmotni uspeh bomo še naznanili. Nedeljska slavnost je bil izdaten odgovor na žalostno čukarijo dne 11. septembra v Trbovljah.

Nekaj s klerikalne slavnosti v Petrovčah. Iz Petrovč nam pišejo: Klerikalna slavnost v Petrovčah, na kateri se je imela zbrati cela Savinjska dolina, ni bila bogve kako sijajno obiskana. Boljših in starejših ljudi je bilo sploh malo, večina je bila mladina, deklet več kot fantov. Govorila sta Pišek in dr. Hohnjec, ki je cel čas kvasil o klerikalnih bičih za liberalce. Nekdo mu je zaklical: Nože imate, ne bičev! Nastalo je seveda razburjenje. Pesko iz Vrbja je bil kot posebna znamenitost tudi navzoč: dr. Hohnjec ga je gotovo gledal s posebnim dopadanjem. Zvečer je došlo do manjših spopadov — drugače se sploh klerikalne slavnosti ne morejo končati.

Dr. Grebenčev rekurz. Celjsko okrožno sodišče je potrdilo obsodbo celjskega okrajnega sodišča nad dr. Grebenčem, sodnikom v Gornjemgradu zaradi izreka, da so Gornjegraščani »Gesindels«. Grebenč je bil v prvi instanci obsojen na 40 K globe ali 48 ur zapora. Upamo, da bo sedaj vendar le Grebenč šel iz Gornjegrada — kajti po taki obsodbi pač ni več v trgu kot sodnik mogoč.

Celjski mestni urad je prepovedal zaradi kole-re uvoz sočinja in sadja iz Ogerskega in Italije. Zapičeval je tudi, da morajo gostilničarji in zasebniki, ki oddajo sobe tujcem, tekom 24 ur naznaniti mestnemu uradu tujce iz Italije, Ogerskega in Rusije. — No — vendar enkrat se je spomnil tudi celjski župan, da mora nekaj storiti za zdravstveno varnost mesta!

Ustanovni občni zbor Ciril-Methodove podružnice za Breg se vrši v nedeljo 25. t. m. v prostorih gostilne Radej v zvezi s prireditvijo velike vinske trgateve. Sodelujejo narod, društva in klubi. Več prinesemo, samo sl. drušva v okolici prosimo, da se na to prireditvev ozirajo.

Okrađen čuk. Neki zasebni uradnik iz Celja se je udeležil znane slavnosti v St. Ilju. Iz Celja je odšel v »čukarskem« kroju — a kot »junak« kot so vsi čuki — zavil v pelerino, da bi ga Nemci ne spoznali. S svojo pelerino pa je imel v St. Ilju smolo. Fantič se ga je morda tamkaj navlekel — in vino mu je dalo toliko korajže, da si je snel pelerino in jo obesil na klin v neki gostilni. A zgodilo se je nekaj pristno katoliškega; ko je bilo treba oditi nazaj domov in se zaviti v pelerino, je pa neki drugi čuk — ukradel pelerino in šel z njo bogve kam.

Nemška šola na Polzeli bo enorazredna. Slovenski Polzelani, na delo, da ne polove nemškutarški agitatorji preveč otrok na svoje limanice!

c Iz Dola pri Hrastniku nam piše vrl naprednjak: V našem kraju se ljudstvo začenja počasi zbujati iz narodnega in duševnega spanja. Kar je mladine, je že vsa narodno zavedna. Časopise dobivamo v naši Čitalnici, precej pa je tudi naročnikov raznih listov. »Narodni List« je tu splošno priljubljen in ga celo klerikalci prebirajo — na skrivnem. Prihaja dan!

c Arjavus pri Petrovčah. Pred 14 dni je naš kaplan Jehart grdo psoval s prižnice na liberalce,

kako sv. vero »dol terejo« in mladino pohujšujejo. Priporočal je v svojem navdušenju Kmečko zvezo, mladeniške in dekliške zveze, čuke. Aha, nekaj hmelja je letos priraslo, zato pa treba na vse strani hvalo sipati, da bo kaj kronic »notri prišlo« za »katoliški dom«, ki je blizu kanta. Pa nas ne bo prevaral. Ostanemo kakor skala sredi morja, noben vihar nas ne premakne od zvestobe napredni organizaciji. Naj nas kaplan uči s prižnice vere in naj ne dela razpora med vami in ljudmi. Na čukovski veselici je pri zaključku omenil, da jenaša vas zagrižen kot. Zakaj pa potem tolikokrat skozi leta, včas po trikrat na dan? Bomo videli pri bernji, če mu bo takrat zagrižen kot.

c Iz Gornjegrajskega okraja. Ako se klerikalci pove resnice, že vpijejo, da naprednjaki v »Nar. Listu« vsakega oblatijo. A kdor pazno zasleduje naše razmere, vidi, da baš klerikalci vsakogar oblatijo, če je le naprednjak in če noče trobiti v njihov rog. V novejšem času so si zopet izbrali za tarčo g. nadučitelja Kelca od Noveštifte, ki ga slikajo kot največjega hudodelca, dasi ima g. Kelc stokrat več zaslug za občino in za ljudstvo sploh nego vsi klerikalci skupaj. Njihova zasluga je pač, da se je ustanovila v mežnariji toli nepotrebna žganjarna. Znani dopisnik iz Noveštifte je nedavno v »Slov. Gosp.« nekaj kvasil, da se zbirajo po nekaterih gostilnah čedne družbe liberalcev. Mogoče pa mu ni znano, kaki ljudje se zbirajo tam gor v Novištifti? Imamo slučaje, ki jasno kažejo, kako olikana družba so ravno mežnarjevi pijanci. Kako slabo vpliva ta žganjarna, naj pove samo en slučaj, kako dostojno se mežnar in mežnarica nasproti ljudem izražata. Na Malega Šmarna dan se je mežnarica nasproti Kranjcem izrazila: Kranjec je prvi za Gotovo olikano! Kaki so še le drugi pijanci, se že iz tega lahko presodi. — »Miroljubni« Gospodarjev dopisnik vedno trobi, da so naprednjaki vzrok preprirov. Minavci! Kdo napada v vsaki števil. »Sl. Gosp.« naše rodoljube? Kdo je pred par leti napadal sodnega adjunkta Zdolska in Kocbeka, češ da sta si svetle kronice prisvajala? Kdo je napadal nadučitelja Knafliča, tega neustrašenega zagovornika naših pravic? Mar niso bili to klerikalci, mar ni bilo to blato, ki so ga metali na narodne moše iz klerikalnih jam? In še mnogo drugih ste napadli in oblatili, ki jim je narodni blagor pred očmi! Kdo vedno blati in ovaja gospoda Kelca? Ali niso to klerikalci? In ljudje, ki pri vsaki priliki napadajo zaslužne moše, se drznejo to predbacivati naprednjakom? Fej hinavcem.

c Dramlje. Zadnja dopisa iz Dramelj v »Sl. Gosp.« presegata pa že vse meje lažljivosti. — Od nobene strani se ni nameraval ter se tudi ni vršil kak liberalni shod, kot protigatitacija mladeniškem shodu na Ponikvi; ta pa se je res lepo končal s tem, da so se krščanski mladeniči po gostilnah pretepali (to je, ne vem iz katerega vzroka, dopisnik iz Ponikve zamlčal). Posebno zadnji dopis je lažljiv. Prvič Martin Slapnik ni oženjen, nima nič otrok, ni bil nikoli kak občinski odbornik ali svetovalec, ter tako tudi ni pred 4 leti škofa pozdravil. — Sin Janez (katerega namreč ni) ponuja 200 kron, če se v njegovi hiši bere »Narodni List« ali »Štajerc«, ker Slapnik svoje hiše nima, pač pa rad prebira »Nar. List« njegov gospodar Miha Vengušt, ako ravno je baje imel govor na Ponikvi; ko so ga namreč liberalci dobro izobrazili, sedaj bi pa rad čez nje zabavljaj, seve samo iz hvaležnosti. Ker torej »Slovenski Gospodar« laži poroča, sklenili so v nedeljo v farovžu na shodu izobraževalnega društva ustanoviti v Dramljah bolj krščanski list. Preglavico jim dela, kje bi se tiskal in kje urednika dobiti. Nekdo je predlagal za urednika Miha Vengušta, nekateri pa, da se naj naprosi Komarjevega Mihaleka iz Prleške dežele, ko enok zna lepe dopise zlagati. Kako se pa stvar zasuje, Vam bodem že poročal. Naznanim Vam tudi, da se je naš župnik Ogrizek poboljšal; samo to se mi pa zopet ni dopadlo, ko je zadnjič pri večernicah učil našo mladino preklinjati v vseh jezikih, tako v mažarskem, italijanskem, v nemškem jeziku, da so se ljudje po celi cerkvi smejali njegovim grdim izrazom.

Slovenjegraški okraj.

s Iz marnberškega okraja nam poroča rodoljub, da ima žalostne dokaze v rokah, da ljudje, ki se štejejo med zavedne Slovence v tem in sosednem slovenjegraškem okraju, dopisujejo med seboj nemški. En tak dokaz je tudi nam vposlal. Pozor, ker bomo sicer prišli z imeni takih mlač-nežev! Posebno če so dotični še odborniki slovenskih, narodno ogroženih občin!

Dr. Verstovšek in cena drevesca. V St. Janžu na Vinski gori so na zadnjem shodu prosili kmetje poslanca dr. Verstovška za posredovanje, da dobijo cenejša drevesca iz drevesnice v Celju. »Slovenski Gospodar« javlja sedaj: »Poslanec dr. Verstovšek je storil korake v tem oziru in nam javlja, da so lepa drevesa za posestnike na prodaj po 70 vinarjev . . . Res pa je, da so drevesca bila na prodaj že pred Verstovškovim »posredovanjem« po 70 vinarjev in da so imela tudi zadnje leto isto ceno, kar ve vsakdo kdor jih je kupoval. Verstovškovo »posredovanje« je torej samo prazna židovska reklama ali pa — debela laž »Sloven. Gospodarja«. V takem »delovanju« za ljudstvo je res težavno konkurirati z dr. Verstovškom!

V Skalah se po poročilu klerikalnih listov ustanovi poštna oddaja.

Javni ljudski shod se vrši v nedeljo 25. sept., ob 3. uri pop. pri Basistu v Družmirju. Dnevni red: Slovenci in štajerski deželni zbor. Somišljeniki, pridite in delajte za udeležbo!

Iz Šoštanja. Občina trg Šoštanj ima po za-slugi bivšega slovenskega župana nad 130 oralov bukovega in smrekovega lesa. Tega se je hotel naš župan Hans Woschnagg, Edler von Afera-Molik-Heisel, polastiti po nekem Tepeju iz Celja, pa se mu je nakana izjalovila, ker so Slovenci vložili proti temu ugovor pri okraju in ni dobil dovoljenja. Kljub temu pa je prodal 30 oralov tega gozda, da je dobil denar za stroške dragih občinskih pravnih, katerih nikakor ne bi konče. Kupca teh oralov pridno sekata in prodajata iz občinskega gozda; ker se pa od župana, če je tudi iz novopečene (ne) plemenite rodbine, ne damo tako mirno spraviti ob občinsko last, zahtevamo od c. kr. okrajnega glavarstva, da takoj ustavi to kupčijo in zasleduje to početje. Kako je pa z drvni, katera občina seka, nam kaže celokupen občinski zastop v vsej nagoti, da jim je korito glavna stvar. Slovenci kakor tudi revnejši tržani-nemčurji ne dobijo potrebnih drv in če jih dobijo, so sežnji tako slabi in odbrani iz najslabših drv, da se niti ne morejo imenovati beraceva miloščina, dočim imajo popisanih podžupani in občinski svetovalci Gande, Galof, Hauke sami reveži — cele kupe najlepših drv in ima bojda seženj najmanj 20 cm nad pravo mero. Da nihče od teh revežev ne rabi za lastno peč 20 sežnjev drv je očitno. Ali jim gre za to, da bi delali z občinskim lesom imenitne kupčije? Taka je torej pogača, ki jo režejo zapeljanim volilcem občinski svetovalci, na ta način se maščuje nad volilci samimi, da so glasovali proti lastnemu prepričanju in svoji dobri vesti . . .

Iz Šoštanja. O uporabi občinskega denarja. Po županovem naročilu in seveda gotovo tudi po pravomočnem odborovem sejnem sklepu je občinski zastop sklenil napraviti jarek. Pod vodstvom »vice-purgermajstra« je vodil delo neki Medwed, delavce je zapisoval znani Pevnik iz Mozirja; izkopal se je 70 cm visok in nad 40 m dolg jarek ter se zemlja zavozila k Südmarki hiši, vse to na tuji zemlji. Več otrok je padlo v smrljivo jarek. Zaredile so se tudi žabe in žabice ter v svečanem koralu pele dobremu Hansu svoj brekeke . . . Ker lastnik posestva s tem ni bil zadovoljen, je tožil županstvo, naj mu posestvo postavijo v prejšnji stan. O obravnavi, ki se ni vršila, rajši molčimo, ker bi sicer sodnik preveč zarudel in bi se ga morda celo stranke zbale. Uspeh pa je bil ta, da je občina začela jarek zasipavati. Hoteli so to storiti z gramozom in fabriškim pepelom, kar pa posestnik ni dopustil, morali so toraj skopati več metrov občinske ceste, da so zasuli to mlakužo. Na občinsko cesto pa so navozili fabriške smeti, da so jo zravnali. Kaj poreče k temu okrajno glavarstvo, če se že mi davkoplachevalci ne moremo braniti proti takemu postopanju in zapravljanju našega župana. S tem je zavrženih zopet par sto kron. Če je že toliko denarja, naj bi se raje podpiralo akkega občinskega ubožca. Ne imeli bi niti ničesar proti tem, da bi dobil kako kronco ubogi Tonerl, ki strada, da se mu skozi trebuh sveti, dasi je bil vedno »ein Mann treudeutscher Gesinnung.«

Od Sv. Antona na Pohorju. Zadnje soboto smo nesli k zadnjemu počitku gospo Barbaro Mravljak p. d. Vidmanovo. Stara je bila 87 let. Njen soprog še živi in je star 86 let. Bila sta poročena 62 let ter sta obhajala zlato in dijamantno poroko. Gospa Barbara Mravljak je bila pri nas druga najstarejša oseba. Najstarejši je stari Kolman, ki šteje sedaj 92 let.

Mariborski okraj.

m Lehen pri Ribnici. (Se enkrat podružnica družbe sv. C. in M.) Istega mnenja, kakor ga izvaja dopisnik iz Lehna v števil. 37 Vašega cenj. lista z dne 15. tm., sem v obče tudi jaz in smelo trdim, da izvirni dopisnik v št. 35. »N. L.« ni odtod. To javno v toliko, da se njegov dopis ne bo zopet v gotovih krogih stavil na moj račun. Z odličnim spoštovanjem Srečko Majcen, nadučitelj.

Glasbeno društvo v Mariboru. Otvoritev glasbene šole je odgodena do dne 1. oktobra, ker je pričakovati, da se poleg že vpisanih gojencev oglasi še kdo, da bi se uvrstil v eden ali drugi oddelek. Do zdaj je sprejetih več učencev, ki pa imajo različne spretnosti in so že nekoliko večji glasovirja; te je treba deliti v oddelke po sposobnosti, da je poučevanje v enakih skupinah olajšano in napredek tem uspešnejši. Učnina znaša za dvakratni pouk na teden 4.50 K mesečno, ako jih je po več v eni uri, največ vendarle štirje gojenci; ako pa se poučujeta samo dva v eni uri, tedaj je mesečna učnina 6.50 K za goslarje. Za poučevanje na glasovirju je ukovina 6 kron za začetnike in 10 K za že nekoliko izvežbane. Odbor.

m Maribor in okolica. Če primerjamo Maribor s Celjem, pokaže se nam neka razlika, ki daje Slovincem v Mariboru resnega pomisleka.

Celje oklepa zavedna slovenska okolica, Maribor pa kraji, kjer stanuje sicer v večini Slovenec, občinski uradi pa so žalibog vsi v nemških rokah, in vsled tega ima okolica precej ponemčeno lice. V poštev pridejo tukaj v prvi vrsti Leitersberg, Krčovina, Studenci in Pobrež, ki so pod neposrednim vplivom mesta. V dotičnih občinskih odborih se nahajajo tudi člani, ki so slovenskega pokolenja in ki o priliki tudi povdarjajo, da so Slovenci, v resnici pa nimajo smisla za slov. stvar in gredo z nemško večino skozi drn in strn; da so njih otroci popolnoma nemškega mišljenja, nam ni treba povdarjati. In kaj je krivo te narodne nezavednosti? V prvi vrsti pomanjkanje slovenskih šol v Mariboru in okolici. Otrok slovenskih starišev pride v nemško šolo; kakor hitro izusti kako slov. besedo, pokara ga nemški učitelj, naj raje govori nemško, nemški jezik je veliko lepši itd. V tem trenutku izgubi otrok vse veselje in zaupanje do svojega materinskega jezika, ga smatra kot manj vrednega in odpadnik je dovršen. Navadno vpliva učitelj veliko bolj na otroka, nego priprosti njegovi stariši, in to je poguba za naš narodni razvoj. Kako pa naj pridemo v Mariboru do slovenskih šol? To je vprašanje, ki skrbi že leta in leta naše merodajne kroge. V teku let smo dosegli vsaj toliko, da vzdržujejo šolske sestre slov. otroški vrtci in štiri letnike slov. dekliške šole, katere plačuje, oziroma podpira družba sv. Cirila in Metoda v Ljubljani. Razun tega še se posreči temu ali onemu, da spravi svojega sinčka v učiteljsko vadnico, kjer je uveden vsaj deloma slovenski pouk. Vse to pa ne zadostuje faktičnim potrebam, in tako roma leto za letom na stotine otrok v nemške šole, iz katerih se potem vračajo renegatje in navadno največji sovražniki svojega lastnega materinskega jezika. Žalostno je to, pa resnica! Mi se sicer temu upiramo, pa kaj nam pomaga moralni odpor, kaj nam pomagajo vsi protesti pri vladi, če smo preslabi, da bi si pomagali sami. K temu je treba potrebnih sredstev — denarja. — Kakor prikazen rešilnega angela zdi se nam torej prvi odločilni korak družbe sv. C. in M., ko je kupila v Studencih stavbeni prostor za slovensko šolo. Upravičeno je upanje, da stoji tam v enem letu poslopje za slov. šolo z otroškim vrtcem vred, da bode zamogel vsak Slovenec v Studencih poslati svoje otroke v šolo, kjer se ne bode zasramoval slovenski jezik. Da se bode tam poučevala tudi nemščina v zakonitem obsegu, se razumi samo po sebi. To bo torej začetek. Za nadaljni razvoj slov. šolstva v Mariboru treba bo ogromnih žrtev, in zopet je CMD skorej edina, ki nam zamore pomagati. Ker pa družba brez sredstev ne more delovati, je dolžnost vsakega posameznika, da jo vsestransko podpira. Pozivljamo posebno Mariborčane, ki še do sedaj niso zaostali, da podvoje svojo požrtvovalnost, da se čimprej omogoči velevažno podjetje in tako uresničijo želje tisočerih. —gl—

m Izlet v Podovo. V nedeljo, dne 25. sept. popoldne priredijo Mariborski Slovenci izlet v Podovo pri Račjem v gostilno gospe Šparovčeve, ki se ga tudi vdeležijo mariborski pevci. Na ta izlet vabimo vljudno in prisrčno vse domačine iz Podove in sosednih občin. Zabava bode gotovo prijetna in prav domača. V slučaju slabega vremena bo izlet 2. oktobra.

Umrl je v Hočah pri Mariboru pos. Pavel Strmšek, oče nepozabnega učitelja g. Vek. Strmška.

Bojazljivi »čuki«. Pišejo nam iz Maribora: Dne 8. septembra sem videl zvečer ob pol 8. uri korakati mimo Narodnega doma 3 »čuke«, ki so se vračali iz St. Ilje. Bili so skrbno ogrnjeni v pelerine in hodili so razoglavi, ker so svoje čepice vtaknili iz strahu pred Nemci v žep. Četrty je v moji in moje družbe navzočnosti ravno skrival čepico v hlačni žep, dasi ni bilo nobene žive duše blizu, ki bi »napadla« junaške »čuke« in poskušala njihovo zajčjo hrabrost. Bilo nas je kot Slovence takega »junaštva« sram. In to so baje tisti »orli«, ki po »Stražinem« poročilu »daleč nadkriljujejo sokole«. Tako hrabri bojevniki ne bodo rešili obmejnih Slovencev!

V Cirkacu pri St. Ilji so bili pri občinskih volitvah izvoljeni slovenski kandidatje. To je najbolj severna slov. občina na Štajerskem.

Razpisano je pri Sv. Antonu v Slov. goricah mesto nadučitelja s 1. jan. Prošnje do 6. oktobra. Petrazrednica, 2. plač. razred.

Od Sv. Lenarta v Slov. Gor. Društvo za otroško in mladinsko skrb za sodni okraj Sv. Lenart ima svoj redni občni zbor v četrtek dne 29. septembra t. l. ob 10. oziroma ob 11. uri dop. v sodniških prostorih s sledečim vsporedom: 1. Zapisnik zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnikovo in blagajnikovo. 3. Predlogi. K prav obilni udeležbi vabi odbor.

Od Sv. Lenarta v Slov. Gor. Društvo za otroško in mladinsko skrb so poslali podpore sledeči dobrotniki: po 2 K: gospica J. Belšak, učiteljica, gosp. Marinič Frid., nadučitelj, oba pri Sv. Bolfenku. Po 1 K: gospa J. Ježovnik, nadučit. soproga, gospici Fel. Škrjanc in Irma Šeligo, učiteljici, gospodje: S. Ješovnik, nadučitelj, Fel. Škrjanc, učitelj in J. Majhen učitelj; vsi pri St. Rupertu v Slov. Gor.

Nesreča na mariborskem kolodvoru V soboto ob 1. uri zjutraj je teklo pri premikanju kolo čez nogo premikača Vinderja. Nogo mu je čisto odrezalo od telesa. Vidi se, da bode treba pasivno rezisten-co še temeljiteje izvajati.

Konkurz. V konkurz je prišel krojač Alojz Kapun v Mariboru, Jožefova ulica št. 3. Za konkurzne-

ga komisarja je imenovan g. dr. Wokaun, za začasnega upravitelja konkurz. mase pa odvetnik dr. Vladimir Serbec.

Ljutomerski okraj.

Cvet in sad. Hčerkica Ljutomer. zdravnika g. dr. Chlouпка, Danica, nam je poslala z neke hruške v posojilničnem vrtu, ki je polna sadja, cvetoč vršič. Hvala za prijazen spomin.

Od Sv. Jurja ob Ščavnici. Minulo nedeljo se je vršila seja občinskega odbora, v kateri se je šlo za to, ali se prosi za povzdigo Sv. Jurja v trg ali ne. Štajercijanci v odboru so strastno nasprotovali, ker se boje, da bi potem očetu Bračku končno odklenkal vsak up na zmago v gornjeradgorskem okrajnem zastopu. Te možakarje si bomo dobro zapomnili za prihodnje občinske volitve!

Ciril - Metodova podružnica za Ljutomer in okolico priredi dne 2. oktobra t. l. v dvorani gosp. Kukovca gledališko igro s petjem in govorom gosp. Prekorška ter s srečolovim. K obilni udeležbi vabi odbor.

V Ljutomeru je umrl g. Janez Vaupotič b. gostilničar in posestnik v 68 letu stvoje starosti. Rajni je bil zanesljiv narodnjak, ki je nesebično deloval v blagor našega zatiranega naroda. Bil je tudi ustanovnik in podpornik vseh narodnih društev Ljutomerskih. Veličastni pogreb je pokazal, kako je bil pokojnik priljubljen in spoštovan. Večni mu spomin!

Slaboumen zažigalec. Orožniki od Sv. Jurja na Ščavnici so sedaj vendar prijeli zažigalca, ki je tekom letošnjega leta požgal cele Berkovce in več hiš v okolici, skupno bojda do 100 poslopij. Zažigalec je neki triindvajsetletni slaboumni Jernej Šek iz Drakovec bl. Sv. Duha. Izumel je bojda posebno tvarino, katera je dolgo časa tlela in tako omogočila zažigalcu, da je lahko vedno pravočasno pobegnil. Šek pravi, da je zažigal le zaradi tega, ker je imel veselje z ognjem.

Ptujski okraj.

Javni ljudski shod se vrši v nedeljo 25. sept. 1910 ob 3. uri pop. pri Zidariču v Središču. Govori deželni poslanec dr. Kukovec o deželnem zboru. — Somišljeniki, pridite, in delajte za udeležbo!

Javni ljudski shod se vrši v nedeljo 25. sept. 1910 ob 8. uri zjutraj (po maši) v gostilni gospe Ogrižek v Kostivnici. Dnevni red: 1. Slovenci in štajerski deželni zbor. 2. Kaj bo z državnim zborom? 3. Ljudsko štetje. 4. Razno. Somišljeniki, pridite, in delajte za udeležbo!

Toča je pobila v torek minolega tedna popoldne med Polenšakom in Vel. Nedeljo po vinogradih še večino onega grozdja, ki je preostalo od raznih trtaih bolezni. Tudi drugi pridelki, osobito ajda, so močno trpeli.

Iz Ptuj. Govori se, da je neki zasebnik fotografiral sodnika dr. Wressnigga kot ravnatelja nemškutarskega cirkusa na znani heilovski slavnosti na male maše dan v Ptuj. Fotografiral ga je z njegovimi spremljevalci in poleg tega tudi sodnimi oficijanti Božičem, Regulom, Skerbišem, Štarklom itd., samimi pristnimi Germani torej. Kako čudna mora biti slika c. kr. sodnika Wressnigga kot »cirkusdirektorja« v družbi samih nemškutarskih državnih uslužbencev! Radovedni smo samo, ali se ne bode nad njo nič razburilo višje deželno sodišče v Gradcu? Kajti posel c. kr. sodnika in ravnatelja cirkusa, v katerem se zasmehuje Slovence, kot 99% broječe prebivalstvo ptujkega sodnega okraja bo menda celo pri — avstrijskih razmerah nezdružljiv. — V imenu užaljenega slovenskega prebivalstva zahtevamo odločno strogo preiskavo tega slučaja in izvajanje vseh konsekvenc.

Iz Ormoža. Politično društvo »Sloga« v Ormožu je sklicalo za nedeljo 18. t. m. dva javna ljudska shoda k sv. Bolfenku in k Veliki Nedelji. Po rani maši se je zbralo v gostilni pri Galiču pri Sv. Bolfenku nad 200 volilcev. Predsednik polit. društva g. dr. Serbec iz Ormoža je po kratkem nagovoru otvoril shod. Državni poslanec g. dr. Ploj je govoril o vzrokih, ki so prisilili naše državne poslance stopiti v opozicijo in je imel poljudno predavanje o finančnem načrtu, ki se ima obravnavati v tem jesenskem zasedanju. Volilci so živahno odobravalii njegova izvajanja. G. Vrabl je naglašal, da je dr. Ploj izvrsten zastopnik kmečkih interesov. G. Vesenjāk je govoril o nekaterih davkih novega finančnega načrta. Nato je g. Zabavnik predlagal zaupnico dr. Ploju, ki se je jednoglasno sprejela. Predsednik dr. Serbec je nato predlagal sledečo rezolucijo: Volilci, zbrani na javnem shodu dne 18. 9. 1910 pri Sv. Bolfenku zahtevajo, da vztrajajo naši poslanci v odločni opoziciji zoper došedadnjo vlado, dokler se ista ne strmolavi. Tudi oni naj ne dovolijo v nobenem slučaju novih davkov, ki bi obremenili kmeta. — Ta rezolucija je bila jednoglasno sprejeta. Zahvaljujoč se g. drž. poslancu in vrlim Bolfenčanom zaključil se je shod, ki je v največjo čast zavednemu prebivalstvu.

Popoldne ob pol 4. uri se je začel shod v Miklovi gostilni pri Veliki Nedelji. Predsedoval je dr. Serbec. G. državni poslanec dr. Ploj je stvarno razvil svoj program za prihodnje zasedanje državne zbornice. Klerikalca Kozar in kaplan Stuhec sta skušala napadati g. poslance in predsednika shoda, pa se ju je pošteno zavrnilo. Na opazko dr. Serbeka, da se v štajerskem deželnem zboru ne sme odnehati brez primerne kompenzacije od zapricete obstrukcije, je Stuhec trdil, da dr. Serbec ni dosleden pristaš narodne stranke, ker zagovarja obstrukcijo, katero ta stranka zamuje. Dr. Serbec omenja, da je častna zadeva poslancev kmečke zveze, da enkrat zapriceto obstrukcijo, za katero so sami odgovorni, tudi častno izvojujejo. Najbližji čas bode pokazal, če bodo ostali dosledni. Stuhec trdi, da bode on najhuje napadal svoje poslance, ako nečastno vržejo puško v koruzo. Na osebne napade g. Stuheca so reagirali gg. dr. Ploj, dr. Serbec in fil. Visenjāk, kojih izvajanja so žela obilo priznanja med našimi volilci, ki so se Stuhecu krohotali. Ko se nihče ni oglasil več k besedi, je predsednik zaključil shod.

Stavba novega kopališkega poslopja v Rogaški Slatini bode v kratkem razpisana. Ali tudi v slovenskih listih, tega ne vemo. Običajno se deželni odbor ne ozira na slovenske spodnještaj. obrtnike in raje pusti, da se zida tako kakor n. pr. v Stiftingthalu bolnišnica ali kmetijska šola v St. Jurju ob J. Z. G. dež. odb. Robiča pozivamo, naj stori v tem oziru nekaj za slov. obrtnike!

Iz Ptuj. Ptujski Nemci so začeli z novo silo gonjo proti postajenačelniku Reichlu, ki je nekim tujcem nasvetoval, naj dādo raje svoja dekleta v kaki celovski ali graški vzgojevalni zavod mesto v znani Ornigov harem. Ornigu mora iti trda za gojenke, ker inserira celo v hrvaških listih svoj »Mädchenheim«. Tam seveda ne pove, da je to manjvreden nemškonacionalen zavod. Sploh pa — ali ni narodno izdajalstvo inserirati v — slovanskih listih? — Dobro bi bilo na to dejstvo opozoriti strogega Strašila ali Slaviča v Ptuj!

Od Sv. Andraža v Slov. gor. Samomor. V občini Slavšini se je dne 15. t. m. obesil Alojzij Vogrinc. Zadnje dni ni bil pri zdravi pameti.

Od Sv. Lovrenca na Dr. polju. Minulo nedeljo po noči je razparal kmečki fant Franc Frangeš v prepiru 30letnemu kmečkemu fantu Jožefu Draškoviču trebuh. Fant je zbežal. V St. Lovrencu »deluje« očitno zelo plodonosno Terseglovov privrženec župnik in dež. posl. Ozmeč.

Brežiški okraj.

b Iz Brežic. Dne 3. t. m. ob pol 1 uri popoldne je umrl tukajšnji nadpaznik finančne straže g. Horvat. Na kaki bolezni je šel ranjki iz sveta ni znano, ker so naši gg. zdravniki še le po smrti začeli glavno preiskavo. Ker je bil Horvat moj najboljši prijatelj, sem ga šel še tisti dan ob 6. uri zvečer v mrtvašnico obiskat. Na moje veliko začudenje je ležal revež še vedno tako kakor poprej v postelji, namreč nepreoblečen, akoravno je bil tukajšnji mežnar g. Berložnik za to delo pooblaščen. Ko tega vprašam, zakaj se to ni zgodilo, se je izgovarjal, da g. zdravnik tega ne pusti danes temveč šele jutri, ker mora biti mrlič poprej pregledan. Jaz sem mu seveda verjel. Drugi dan t. j. 4. t. m. proti pol 12. uri opoldne, grem zopet v mrtvašnico pogledat in glej na moje še večje začudenje leži nesrečnež še vedno nepreoblečen. Vedno žejni mežnar se je zopet izgovarjal, da g. zdravnika ni nikjer, da bi storil svojo dolžnost. Seveda sem mu to verjel, ker je bilo ta dan izvanredno lepo vreme! Še le okoli 12. ure opoldan vidim našega mežnarja, da pride s finančno uniformo na rokah iz stanovanja finančne straže, ter jo maha naravnost — kaj mislite kam? Mogoče v mrtvašnico? Kaj šel! V gostilno Tillerja, vrže tam uniformo na mizo ter pokliče en četrtr »rudečega«, češ, danes se bo lepo zaslužilo, zakaj se torej ne bi pilo? Kedar bo mrlič preoblečen, je bila temu možkarju postranska stvar. Toraj je ležal ranjki g. Horvat celih 24 ur nepreoblečen v mrtvašnici, katera je bila odprta in vhod vsakemu prost. Kedo je tega kriv? Ali bolniško oskrbnistvo? Mislim ne. Ali g. zdravnik? Mogoče kaj, a največ pa naš žejni mežnarček. Gospoda župnika bi se opozarjalo, da tega možaka prime malo za vrat in ga malo podučí, kako se mu je vesti.

V Kozjem so se vršile občinske volitve. Izvoljeni so na celi črti kompromisni kandidatje med klerikalci in naprednjaki.

v V Dvorskem pri Rajhenburgu je umrl dne 13. tm. 86-letni veleposestnik g. Franc Kralj. Bil je spoštovani in blag mož.

Zahvala. »Posojilnica« in »Kmečka hranilnica in posojilnica«, obe v Rajhenburgu sta blagovolili tukajšnji šoli nakloniti podporo (prva 15 K, druga 10 K) za šolsko knjižnico, za kar se jima na tem mestu — s priporočilom še za drugikrat izreka od podpisanega šolskega vodstva in kraj. šol. sveta najtoplejša zahvala. — Šolsko vodstvo in krajni šolski svet pri Sv. Antonu

Zahvala. Podpisano šolsko vodstvo in krajni šolski svet se tem potom najtopleje zahvalujeta vsem onim blagim darovalcem, ki so pripomogli, da se je tukajšnja šolska mladina ob priliki slavlja cesarjeve 80 letnice moglo pogostiti. — Šolsko vodstvo in krajni šolski svet pri Sv. Antonu

Josip Cerjak,
načelnik,

Lud. Potočnik,
nadučitelj-voditelj.

Konjiški okraj.

Iz Keblija na Pohorju. Našo župnijo bo kmalu zapustil mož, kateremu smo dolžni v slovo malo spominščico. To je naš nadučitelj Jak. Pukmeister. Mnogo zaslug si je stekel pri nas v času svojega 13letnega bivanja med nami (od leta 1897—1910), za katere mu bodo dobri župljani vedno hvaležni in ga ohranili v trajnem spominu. On je bil prvi, ki je začel sam za našo občino samostojno slovensko uradovati in opravljati posel občinskega tajnika, kajti poprej je bila naša občina navezana na opoltniško tako, da je hodil tajnik gor k nam, ali pa tudi občinski možje doli v Oplotnico, kjer se je pa, kakor tudi sedaj, vedno le nemškutarilo. Pa tudi naši čebelarji so mu dolžni hvalo, kajti le z njegovo požrtvovalnostjo so se povzpeli do tako visoke stopnje čebelarstva. On je bil pri nas prvi, ki nam je začel priporočati novodobne panje ter nas navduševati za to imenitno panogo kmetijstva. Vedno je bil pripravljen, dati kakoršenkoli nauk in poučiti vsakogar o čemurkoli. Srčna mu hvala za to! — Hvaležni učenec.

Vestnik

„Zveze slovenske napredne mladine“.

v Mladeničem vojaškimi novincem! In zopet nam bode podali roke v slovo ter šli služiti cesarja. Težko bo pri slovesu vam in nam pri srcu. Vam posebno, ker boste zapustili rodno zemljo, stariše, brate, sestre. In težko vam bo, ker se boste ločili od prijateljev in tovarišev pri ZSNM, za katero ste mnogi kot člani po močeh delovali. Nas pa napolnjuje upanje, da nam ostanete zvesti tovariši, kot ste bili dozdaj. Rado se zgodi, da se vojaki, slovenski sinovi, odtujijo svojemu narodu, ko jih preveje kasarnski duh. Pri vas, ki ste zavedni, se tega ne bojimo. Ne ustrašite se nemških oficirjev in — nikogar. Zavedajte se, da ste sinovi malega, hrabrega naroda, in povrnite se tako navdušeni, kot ste šli od nas. Živeli slovenski fantje! — Zadrečki pododbor Zveze slovenske napredne mladine.

Za kovače in ključavničarje! Kdor bi rad vzel v uk močnega in čvrstega fanta, ki je dovršil 14 let in se želi učiti kovaškega ali ključavničarskega obrta ter ima veselje do dela, naj popraša na naslov: **Franc Černešek, Novaštitfa p. Gornjigrad.**

Iz Vranskega. Mnogokrat je čitati po slovenskih listih iz našega trga. Pa saj imamo vedno kaj. Različna društva prirejajo veselice itd. Le nekaj nam manjka: organizacije naše mladine. Imamo mladino, ki je napredna, toda človeka ni, ki bi začel z delom. Naj bi se osnoval pododbor, združimo se, mladeniči in mladenke iz Vranskega in okolice, pod praporom ZSNM! Osrednji odbor pa prosimo, naj čimprej pri nas priredi shod napredne mladine. Uspeh je zagotovljen. — **Mladenka.**

Ali je vse zaspalo? Dobimo sledeči klic iz vrst naše napredne mladine: Gibanje, ki se je lani s takim zanosom začelo, je zastalo. Nič več shodov, nič več ni čuti o pododborih, ali kaj delajo ali ne, nič ni čuti o občnem zboru. Kaj to pomeni? Ali so se člani osrednjega odbora ZSNM že vsi poženili oziroma pomožili, da vse spi? Ključemo našega vrliga predsednika zopet v naš krog na Štajersko, da nas bo bodril in vodil do lepих del in uspehov! Ali hočemo res klerikalcem dati uspešno orožje v roko, da bodo lahko zabavljali o našem brezdelju? Člani osrednjega odbora, zavedite se svoje naloge! — **Zavedna mladenka.**

Št. Jurij ob j. ž. Pododbor »Zveze slov. napr. mladine« ima v nedeljo dne 25. sept. tl. pri Vrečkotu svoj občni zbor, na katerega vso napredno mladino vabimo. Prideta predsednik Oset in Lesničar kot govornika. Na dnevnem redu so tudi volitve. Ob enem se priredi odhodnica vsem k vojakom odhajajočim fantom. Vabljeni ste tudi stariši, da se primerno poslovimo od naših vnetih navdušenih fantov. Zborovanje se začne točno ob 3. uri popoldne. Vsak mladenič, vsaka mladenka se mora pokazati pri zborovanju. Napredni mladinski pozdrav. Odbor.

Gospodarski paberki.

HMELJSKA KUPČIJA V ŽALCU IN OKOLICI.

Žalec, 21. septembra. Hmeljska kupčija v Žalcu in okolici je te dni nenavadno oživila. Samo večeraj se je prodalo v Žalcu in okolici okrog 600 centov hmelja, kar je nekaj nenavnadnega. Cene zopet rastejo; za prama in večje partije se zopet plačuje nad 200 K za met. stot.

XVI. poročilo Južnoštajerskega hmeljarskega društva v Žalcu z dne 21. 9. 1910. o hmeljski kupčiji v Savinjski dolini. Hmeljska kupčija se je zadnja dva dni nekoliko oživila; posebno se povprašuje in se kupuje v večje partije; cena se po malem vzdiguje. — Društveno vodstvo.

Prašenje namesto škropljenja. Znameniti ogrski vinogradnik baron Emerik Fechtig v Tiszaughu je že več let razmišljal in delal poskuse, da bi iznašel sredstvo, ki bi moglo nadomestiti precej neprilичno škropljenje vinogradov zoper peronosporo. To se mu je tudi posrečilo. Pod imenom »Pulvazuro« je iznašel prah, ki ima, če se ga potrosi na trs, isti učinek ko škropljenje. Prah vsebuje bakreni vitriol v sublimiranem stanju. Je kakor moka fin, se razprši v zraku, kakor lahek oblak, se vsede na vse dele trsa in trti ne škoduje. Napravil se je poskus na eni parceli: trs

je ostal popolnoma zelen, dočim so vse ostale parcele postale žrtev peronospore. Posebna komisija je preskušala učinek tega novega in praktičnega sredstva in uspeh je bil ugoden. Prednosti rabe tega prahu so: 1. enak učinek zoper peronosporo; 2. manjši stroški nego pri škropljenju, ker se rabi za katastralni oral komaj 8 — 10 kg prahu; 3. vode ni treba, katero je pri škropljenju včasih treba ure daleč dovažati; 4. postopanje je mnogo enostavnejše in prijetnejše nego škropljenje. Podrobna pojasnila radevolje daje izumitelj sam.

Jz raznih slovanskih krajev.

Jelen v zagorski dolini. Le redko se dogodi, da se priklati še kak jelen v kranjsko gozdove. V zagorskem pogorju so pa že dalje časa tožili kmetje, da jim dela jelen precejšnjo škodo po njivah, kar se pa seveda ni verjelo. 18. t. m. se je pa napotilo nekaj mladih lovcev prepričati se, kaj je na tem resnice. In res pripode psi po večurnem čakanju korenjaka jelena, katerega so trije dobro merjeni strelji smrtonosno zadeli. Tekel je še kakih tisoč korakov ter se preganjan po psih zvrnil mrtev čez kakih 10 metrov visoko skalo. Lovišče je eno najboljših na Dolenjskem ob Savi ter se nahaja že več v rokah g. Zimmermanna, trgovca in posestnika v Zagorju. Mlademu lovcu, ki je zadel jelenu smrtonosni strel „lovski blagor!“

Hlev se je podrl. — 23 glav živine zasulo. V Škofljici na Kranjskem se je podrl posestniku Ogorelcu v hlevu obok. Zasulo je 23 glav živine in hlapca Franceta Piškurja, ki je ravno krmil živino. Na živino se je zrušila vsa opeka, seno in druge reči, ki so bile v podstrešju nad obokom. Šest govedi je močno poškodovanih. Hlapca Piškurja, ki je dobil težke notranje poškodbe, so prepeljali v ljubljansko dež. bolnišnico.

v Prevalje. Nekaj časa sem imamo v Prevaljah in pri Fari električno razsvetljavo, ki je naravnost izvrstna. Zasluga za to umestno in zares napredno napravo gre vrlemu g. trgovcu Fr. Lahovniku.

Vollni boj na Dolenjskem je prišel na višino. Klerikalci so komandirali slednje svoje sile v boj proti naprednjakom. Vidi se torej, da si zmage niso nad vse sigurni. Celu usmiljeni bratje v Novem mestu so šli med klerikalne agitatorje. Znamenje, da gre klerikalcem za kožo. Nedvomno je, da bodo pri uporabi vsega svojega velikanškega aparata klerikalci zmagali, a dogodki sami jasno kažejo, da se giblje klerikalizem na Kranjskem preko zenita navzdol.

Slovenska šola v Voditčini vasi na Koroškem. Za to šolo, katero namerava, kakor znano, graditi družba sv. Cirila in Metoda, vršil se je dne 15. t. m. komisijonalni ogled na licu mesta. Zoper to stavbo ni bilo nobenega ugovora, le nemčurski župan Baumgartner je čutil v sebi potrebo, imenom občine izjaviti, da ta šola ni potrebna, ker se itak zida javna šola in ker so občani itak dobili svojo šolo, katero je začel graditi nemški šulferlein. Od mejašev se je oglasil edini krčmar po domače Pöllitsch, kateri je izjavil, da kot mejaš sicer ne more ugovarjati zoper stavbo slovenske šole, da pa ne podpiše zapisnika, ker bi ga ta podpis stal pri študmarki 100 K. Zanimivo pa je, da je nemčurski župan Baumgartner član slovenske posojilnice v Ločah. Kaj takega je samo na Koroškem mogoče. Zato ga je nek koroški Slovenec takole popisal. Baumgartner je na eni strani „deutsch freiheitlich“, na drugi strani pa „schwarz windisch“ — če ga pa pri luči pogledaš, je pa...?

Pri občinskih volitvah v Podgori na Gorškem so slov. naprednjaki z veliko večino nad klerikalci in socijalnimi demokrati zmagali. Zanimivo je, da so v tretjem razredu, kjer so dobili naprednjaki 230—240 glasov, dobil celo socijalni demokrat več glasov kot klerikalci, namreč 88—89 nasproti 45—49 klerikalnim.

Slovenske šole v Trstu. V soboto je bil v Trstu prvi dan vpisovanja otrok v ljudske šole. Na „Šolski dom“ družbe sv. Cirila in Metoda je bil tako velik naval, da je že sedaj vpisanih v vsaki razred povprečno po preko 60 otrok.

Razne novosti.

v Živina v kuti. V Vratislavi je stal te dni pred sodiščem redovnik Josip Kauer. Kauer je nadzoroval oddelek nekega katoliškega deškega zavoda. Ker je bilo njegovo nadzorovanje dečkov tako, da jih je mnogo pokvarilo, so živino v kuti obsodili na sedem mesecev ječe.

Oproščena detomorilka. Pred porotnim sodiščem v Brnu je stala te dni soproga šolskega sluga Emilija Simandl radi detomora. Svojo eno leto staro

hčerko je zaprla v neko šolsko sobo, v kateri je odprla vse peteline pri plinovi napravi. Mati je nato skozi ključavnico opazovala, kako umira otrok. Ko se je otrok zadušil, je poklicala sosede ter se je sama javila policiji. Pri obravnavi je obtoženka izjavila, da je to storila samo iz prevelike ljubezni do otroka. Otrok je bli dlje časa bolan; bil je jetičen in zdavnik je izjavil, da ni rešitve zanj. Izvršila je dejanje samo zato, da okrajša svojemu ljubljenu otroku trpljenje. Zaslisane priče so povedale, da je mati silno ljubila svojega otroka. Cele noči je prebela pri njegovi postelji. Porotniki so soglasno zanimali vprašanje glede umora, nakar je bila Simandlova popolnoma oproščena.

Listnica uredništva.

Vojnik: Rokopisa žal ne shranjujemo zavoljo slabih izkušenj pri hišnih preiskavah, zato vam ga ne morem vrniti. — Kapele: To je pa vendarle presplošno in preveč brezpomembno. Kaj se sicer nič novega ne zgodi pri vas? Kaj pa občinska uprava, ceste itd. — Ali tam nič nimate kritikovati? Je vse v najlepšem redu? Zdravo!

Kaj je vse mogoče

napraviti iz Pekatet, razvidi vsakdo, kdor si naroči kuharsko knjigo, ki jo vdobi brezplačno pri

Prvi kranjski tovarni testenin v Il. Bistrici.

Loterijske številke.

Gradec, 17. septembra 1910: 58, 15, 45, 1, 56.
Dunaj. „ „ „ 88, 11, 37, 56, 51.

Izjava.

Podpisani obžalujem, da sem g. Blaža Čatra, veleposestnika na Dobravi pri Celju v nedeljo dne 28. avgusta t. l. v Simončičevi gostilni na Blagovni brez povoda žalil ter se mu zahvaljujem, da mi odpušča in ne vloži zasebne obtožbe,

Cerovec pri Št. Jurju ob južni žel.,
dne 7. septembra 1910.

233 1

Jernej Gaber l. r.

Učenec

močan, kateri ima posebno veselje do mizarskega rokodelstva se sprejme takoj pri Martin Stojanu, mizarskemu mojstru na Teharjih, pošta Štore.
231 2-1

Bicikelj (kolo)

še dobro ohranjeno želim kupiti. — Ponudbe se naj dpošljejo na naslov: „Šalamun, Vransko pri Celju“.

Proda se

3 orale malo posestvo, obstoječe iz hiše, hleva, njiv in sadonosnika za ceno 1600 K. Pojasnila daje Miloš Jarnovič v Dramljah.
232 1

Jšče se posojilo

Nekdo, kateri ima dolg 600 K takoj za plačati, česar pa sedaj vsega naenkrat ni zmožen plačati, prosi vljudno, kdo bi bil toli prijazen in si upal brez dvoma to vsoto posoditi, katero bi v mesečnih obrokih, najmanj à 20 K z 6% obrestmi vse pošteno in popolnoma izplačal. Taisti stori s tem veliko uslugo; posojilo je na varnem, ker ima prosilec posojila stalne dohodke. Kdor bi bil pripravljen to dobroto storiti, naj se oglasi pri upravnistvu „Narodnega Lista“, kjer se izve naslov prosilca za posojilo.
235 2-1

Razglas

za 10 mesečni tečaj za mladeniče na
deželni kmetijski šoli v Št. Jurju ob
južni železnici.

Ta tečaj se začne dne 7. novembra t. l. in
konča koncem avgusta prihodnjega leta. Sprejme
se 24 učencev, med temi 10 brezplačno. Drugi
morajo plačati za celi tečaj 280 K v 2 polletnih
obrokah naprej.

Med zadnjimi si lahko tudi nekateri izprosi-
jo stipendije nekaterih okrajnih zastopov in posojil-
nic. Za ta znesek so učenci v zavodu oskrbljeni
s podukom, stanovanjem in perilom. Knjige, obleko
in razne šolske potrebščine nabavljati si morajo
sami. S sabo morajo tudi prinesiti za celi tečaj
zadostujočo obleko, perilo, potrebščine za snajenje
in krpanje obleke ter obuvale.

Za sprejem se vpoštevajo le prosilci rod-
dom Štajerci, ki so najmanj 16 let stari in ki so do-
vršili vsaj ljudsko šolo s povoljnim uspehom. —
Prednost imajo starejši od 16 let in taki, ki so
že dalje doma ali kjer si bodi pri kmetijstvu so-
delovali in posebno tisti, ki namerajo po dovrše-
nem tečaju na domačem posestvu naprej sodelovati,
zlasti če nameravajo postati samostalni gospodarji.

Lastnoročno pisane prošnje za sprejem naj
pošljejo najkasneje do 1. oktobra t. l. podpisanemu
ravnateljstvu.

Prošnjam naj se priložijo krstni list, do-
movnica, odpustnica, ozir. druga šolska spričevala,
zdravniško spričevalo glede telesne sposobnosti
za ta poklic, spričevalo o navedenosti in za deželno
prosto mesto ali kako stipendijo tudi spričevalo
o premoženjskih razmerah. Kateri hočejo na lastne
stroške vstopiti, naj to opomnijo v prošnjah.

Ravnateljstvo deželne kmetijske šole
v Št. Jurju ob juž. žel. 588 1

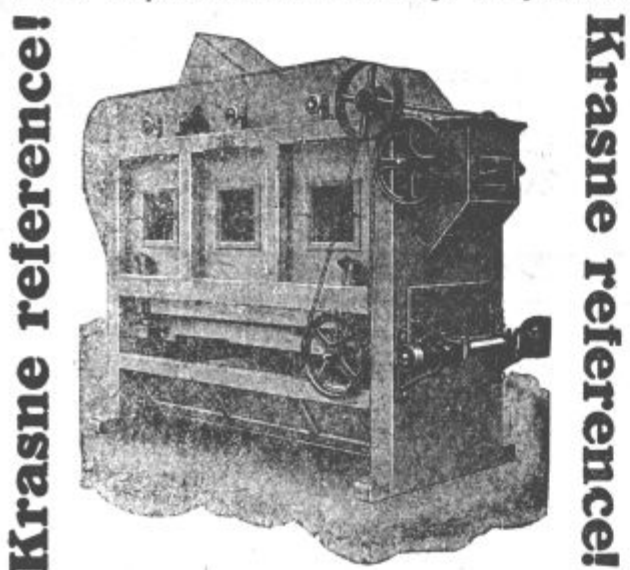
6 belih

rjuh, zelo debele in zarobljene po 2 m 14 K
po 2 1/4 m 16 K, iz domačega lanenega platna
po 2 m 18 K, po 2 1/4 m 20 K, razpošilja
franko narodna veletrgovska hiša

R. Stermecki v Celju

IOS. ČRETNIK

izdelovatelj umetnih mlinov in žag, kakor
tudi mlinov za rabo na roko, z gepljem,
vodno in parno silo v Št. Jurju ob juž. žel.

Izdelujem načrte, proračune in
prošnje za stavbena dovoljenja
brezplačno.

1910. Mlada perutnina. 1910.

Za živ dohod se jamči — franko na vsako
postajo. 7 kom. velikih, mastnih piščancev K 5'90;
4 kom. velikih mastnih rac K 6'10; 3 kom. velikih
mastnih gosi K 10'80. 10 pfundov čebelnega meda
K 5'80. Pošilja franko po povzetju: G. Pickholz,
Skalat 275. Avstrija. 234 1

Ostanki

parhasti za ženske obleke po 20 m, trpežni
10 K, zelo močni 12 K, posebno fini 14 K;
platna po 20 m, močnega 8 K, zelo trpežnega
9 K, posebno močnega 11 K, razpošilja na-
rodna veletrgovska hiša

R. Stermecki v Celju

L. 1911

Ne odlagajte z naročili

na reklamne koledarje za l. 1911, ker so pozneje navadno
vse najlepše številke razprodane. — Zahtevajte vzorce
v Zvezni trgovini v Celju, katere Vam pošljemo franko
proti franko vrnitvi.

L. 1911

Iv. Jax & sin, Ljubljana

386 52-17

Dunajska cesta šte. 17

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev
za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastoj in franko.

Šubičeva slika

Franceta Prešerna
ter Groharjev

∴ Primož Trubar ∴

v okvirju ali brez okvirja se dobijo v Zvezni trgovini
v Celju. Velika zaloga najrazličnejših svetlih in moder-
nih slik. Portreti slavnih pisateljev, muzikov itd. Ceniki
na zahtevo franko.

Pošne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno vlaganje gotovine
pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga
z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju,
Rotovške ulice št. 12

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član
zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-
nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

pet od sto (5%)

Urađuje se vsak dan
razun nedelj in praz-
nikov od 8.—12. ure
dopolodne.

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se
obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da
dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti
zastavljenju vrednot, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun
glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

Hiša

z gostilno, četrt ure od Ptuj, s kegljiščem, veliko njivo se proda zaradi starosti za 13.000 K. Polovico kupne cene lahko ostane na posestvu. Pripravno je tudi za mesarijo. — Vse natančneje se izve pri gosp. **A. Verglezu**, gostilničarju v Karčevini št. 137 pri Mariboru. 218 3-8

Gramofon za 3 K

na mesec dobi lahko vsakdo s 6 ploščami in 200 iglami vred za 36 K; gramofon je izvrsten, torej nobena igrača; jamstvo 2 leti. Ravno kar so izšle **nove** velike slovenske plošče, komad po 3 K; istotam se dobijo nove plošče od 2 K do 6 K ter najboljše igle 1000 po 1'80, 2 in 3 K, kakor tudi vsi večji gramofoni po jako znižanih cenah; stari gramofoni in drugi godbeni automati se zamenjajo za nove gramofone. Za 4 stare plošče damo eno novo. — Prosimo zahtevajte cenike.

Zinauer & Co., Sv. Jakob v Slov. gor.

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivga, dobrega, puljenega 2 K, boljšega 2 K 40 h; prima pol-belega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhačega 5 K 10 h; 1 kg velenega, snežnobelega, puljenega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinjši pral 12 K. — Kdor vzame 5 kg. dobi franko.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nan-kinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavniki, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhačim posteljinim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 70 cm široke K 13—, 14.70, 17.80 in 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4.50, 5.20, 5.70; podpernica iz močnega rižastega gradiva. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franko. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franko. Za neugajajoče se povrne denar. — Cenovnik zastavljen in franko. 456 50-7

S. Benisch, Deschenitz, štef. 773, Šumava, Češko.

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-6

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v „Narodnem domu“ v Celju.

Velika izber **novosti**, zlatih in srebrnih verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic, uhanov, prstanov, gospodskih in damskih ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d. Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Nagrobne vence

v raznih velikostih in cenah s trakovi in brez trakov ima v zalogi

Zvezna trgovina
v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
== prevzame vsakovrstna ==

stavbena zlasti tesarska dela.

61 50-34